

КАРИЈЕРНА
БРОШУРА ЗА БУДУЋЕ
СРЕДЊОШКОЛЦЕ
СА ПОДРУЧЈА
МЕЂУОПШТИНСКЕ
САРАДЊЕ ЗРЕЊАНИН И
КИКИНДА

USAID | **SRBIJA**
OD AMERIČKOG NARODA

20
година

Б()Ш Београдска
отворена
школа

Брошура је настала у оквиру пројекта Развој услуга каријерног вођења и саветовања кроз механизме међуопштинске сарадње, који спроводи Београдска отворена школа уз финансијску подршку УСАИД Пројекта одрживог локалног развоја.

Представници средњих школа из Зрењанина и Кикинде одобрили су садржај описа образовних профила који су дати у брошури.

Описе профила заступљених у кикиндским средњим школама сачиниле су саветнице за планирање каријере из Филијала за запошљавање Кикинда и Зрењанин.

КАРИЈЕРНА БРОШУРА ЗА БУДУЋЕ СРЕДЊОШКОЛЦЕ СА ПОДРУЧЈА МЕЂУОПШТИНСКЕ САРАДЊЕ ЗРЕЊАНИН И КИКИНДА

Аутор:
Александра Штрбац, НСЗ Зрењанин

Април 2013.

„Каријера траје током читавог живота, управљање њоме је континуирани процес, коме се неће посветити пажња само у одређеним, по нечему врло битним тренуцима – на пример, када се бира и уписује средња школа или факултет, већ се односи на све професионалне и личне одлуке везане за све каријерне ситуације у животу појединца“.

Искра Максимовић,
Водич за каријерне саветнике, USAID, Београд, 2012. стр. 11.

Поштовани ученици,

Пред вама је брошура која садржи основне информације о образовним профилима заступљеним у средњим школама у Зрењанину и Кикинди.

Брошура би требало да вам пут до средње школе учини проходнијим – да вас што потпуније информише, отклони бар део лутања и недоумица и подсети вас на чиниоце који су од значаја за опредељивање пред упис средње школе.

При опису образовних профила наведени су:

- подаци о пословима који се раде у занимању;
- услови рада и радна околина;
- стручни предмети који се уче током школовања;
- психофизички захтеви (пожељне особине – са становишта конституције, здравственог стања, способности, особина личности) које би требало да поседујете да бисте успешно радили у датом занимању;
- могуће и најчешће препреке за рад (здравствене сметње, као и други недостаци који онемогућавају рад у датом занимању);
- оквирни број незапослених у датом занимању (ставка „број незапослених, марта 2013.“ – значи да је дат укупан број незапослених у одређеном занимању на подручју Средњебанатског округа за школе из Зрењанина, односно са подручја општине Кикинда, који су се пријавили на евиденцију Националне службе за запошљавање. Због карактеристика евиденције, за неке профиле дат је број незапослених за два профила заједно. У брошури је број незапослених који је забележен средином марта 2013. године);
- информације о могућностима за наставак школовања.

ПОДАЦИ СА ТРЖИШТА РАДА – КОЛИКО СЕ КОЈЕ ЗАНИМАЊЕ ТРАЖИ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНА ЗРЕЊАНИН И КИКИНДА?

Из публикације „Извештај о стању и перспективама локалног тржишта рада на подручју међуопштинске сарадње Зрењанин, Кикинда, Нови Бечеј“, (аутор Гаљина Огњанов, USAID, Београд, 2012.) , издвајамо неколико информација о перспективама запошљавања:

- На подручју општина Зрењанин, Кикинда и Нови Бечеј најразвијеније привредне делатности су: пољопривреда, производња и прерада хране, металска индустрија. Највише запослених је у секторима: прерађивачка индустрија; трговина (на велико и мало); поправка моторних возила; пољопривреда, шумарство и рибарство; саобраћај, комуникације и туризам.
- Према Регионалној развојној стратегији развоја Баната за период 2009-2013.г, главни правци развоја су туризам дуж реке Тисе, побољшање инфраструктуре, стварање услова за отварање малих и средњих фирми.
- Као сектори перспективни за запошљавање младих издвајају се: туризам и предузетништво, односно покретање сопственог бизниса.
- Према подацима прикупљеним од послодаваца, који послују у нашем региону, могућности за запошљавање биће у прерађивачкој индустрији, услугама, трговини, и делатности поправки моторних возила.
- Послодаваци који послују у нашем региону очекују следеће вештине од младих који конкуришу у њиховим фирмама: познавање страних језика (енглески, немачки, италијански), вештине комуникације и презентације, одређене дозволе (лиценце и сл. које се обично стичу након школовања кроз радно искуство).

Док будете читали брошуру пробајте да одговорите и на следећа питања – ваши одговори ће бити путоказ у избору жељеног занимања:

Зашто бирам одређену школу или профил (због другова, зато што је популарно, зато што то желе моји родитељи, зато што сам/а то желим, свиђа ми се и одговара ми, нешто треће...)?

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)? Имам ли информације о проходности за даље школовање?

Имам ли здравствено стање које би ме могло омести у школовању и у раду?

Да ли сам до сада имао проблема са учењем? Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Можда има још неко занимање које ме интересује? ...

Уколико вам је тешко да сами одговорите на ова и друга питања у вези са избором средње школе, можете се обратити за помоћ школском психологу или каријерном саветнику из Националне службе за запошљавање.

Желимо вам пуно среће при упису!

11 ЗРЕЊАНИНСКА ГИМНАЗИЈА, Зрењанин**12 СРЕДЊА ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА, Зрењанин****Четворогодишњи профили:**

- 12 Пољопривредни техничар
- 13 Ветеринарски техничар
- 14 Техничар хортикултуре
- 15 Техничар пејзажне архитектуре

Трогодишњи профили:

- 16 Руковалац-механичар пољопривредне механизације
- 17 Произвођач финалних производа од дрвета (столар)
- 18 Тапетар – декоратер

19 ХЕМИЈСКО - ПРЕХРАМБЕНА И ТЕКСТИЛНА ШКОЛА**“УРОШ ПРЕДИЋ”, Зрењанин****Четворогодишњи профили**

- 20 Хемијски лаборант
- 20 Техничар за индустријску фармацеутску технологију
- 21 Техничар за заштиту животне средине

Четворогодишњи профил из области текстилства и кожарства

- 22 Техничар – моделар одеће

Трогодишњи профили из области текстилства и кожарства

- 23 Модни кројач

Трогодишњи профили из области прехранбене струке

- 24 Пекар
- 24 Прерађивач млека

Четворогодишњи профили из области производње и прераде хране

- 26 Прехрамбени техничар
- 27 Техничар за биотехнологију

27 МЕДИЦИНСКА ШКОЛА, Зрењанин

- 28 Медицинска сестра – техничар (општи смер)
- 29 Фармацеутски техничар
- 30 Козметички техничар
- 33 Медицинска сестра – васпитач

33 ЕКОНОМСКО - ТРГОВИНСКА ШКОЛА**“ЈОВАН ТРАЈКОВИЋ”, Зрењанин****Четворогодишњи профили**

- 34 Економски техничар
- 35 Финансијски техничар
- 36 Пословни администратор
- 37 Правни техничар
- 37 Туристички техничар

Трогодишњи профили – кувар, конобар

- 38 Кувар
- 39 Конобар
- 40 Трговац

40 ТЕХНИЧКА ШКОЛА, Зрењанин

- 41 Машински техничар за компјутерско конструисање
- 42 Техничар компјутерски управљаних машина
- 43 (техничар за компјутерско управљање)
- 43 Машински техничар моторних возила

Трогодишњи профили

- 44 Аутомеханичар
- 45 Бравар

Четворогодишњи профил – област рада саобраћај

- 47 Техничар друмског саобраћаја

Трогодишњи профил - област рада - саобраћај

- 47 Возач моторних возила

48 ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКО-ГРАЂЕВИНСКА ШКОЛА “НИКОЛА ТЕСЛА”, Зрењанин**Четворогодишњи профили са подручја грађевинарства**

- 49 Грађевински техничар за високоградњу
- 50 Архитектонски техничар

Трогодишњи профили са подручја електротехнике

- 50 Електроинсталатер
- 51 Електромеханичар за расхладне и термичке уређаје
- 52 Електромонтер мреже и постројења

Четворогодишњи профили са подручја електротехнике

- 53 Електротехничар рачунара
- 54 Електротехничар енергетике
- 55 Електротехничар аутоматике
- 55 Електротехничар електронике

МУЗИЧКА ШКОЛА “Јосиф Маринковић”, Зрењанин

- 55 Музички извођач
- 56 Музички сарадник - теоретичар
- 57 Дизајнер звука

58 ГИМНАЗИЈА „Душан Васиљев”, Кикинда**58 ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКА ШКОЛА, Кикинда****Четворогодишњи профили**

- 59 Економски техничар
- 59 Финансијски техничар
- 60 Комерцијалиста
- 61 Техничар обезбеђења

61 СРЕДЊА СТРУЧНА ШКОЛА “МИЛОШ ЦРЊАНСКИ”, Кикинда

- 62 Архитектонски техничар
- 63 Фармацеутски техничар
- 64 Техничар за заштиту животне средине

Четворогодишњи профили из области производње и прераде хране

- 65 Прехрамбени техничар
- 66 Техничар за биотехнологију
- 67 Произвођач прехрамбених производа

67 ТЕХНИЧКА ШКОЛА, Кикинда**Трогодишњи профили**

- 68 Возач моторних возила
- 69 Аутомеханичар
- 69 Механичар грејне и расхладне технике
- 70 Електромонтер мреже и постројења
- 71 Електромеханичар за расхладне и термичке уређаје

Четворогодишњи профили

- 72 Техничар нумерички управљаних машина (техничар за компјутерско управљање)
- 73 Машински техничар за компјутерско конструисање
- Техничар друмског саобраћаја
- 74 Електротехничар рачунара
- 74 Електротехничар за електронику на возилима
- 75 Електротехничар телекомуникација

Зашто бирам
одређену школу
или профил?

Да ли ме моје
здравствено стање
може омести у
школовању и раду?

Какве су
могућности за
запошљавање
након завршетка
школовања
(или за студије)?

ЗРЕЊАНИНСКА ГИМНАЗИЈА, Зрењанин

Гимназија представља основу за наставак школовања на вишим школама и на факултетима, али не пружа квалификацију и не обучава за занимање. Постоје 3 смера – друштвени, општи и општи смер на мађарском језику, као и природни смер. За вше информација доступан је веб сајт на адреси www.zrenjaninskagimnazija.edu.rs

- **Предмети** – у гимназији су заступљени општеобразовни предмети (као у основној школи: српски језик и књижевност, први страни језик, други страни језик, историја, географија, биологија, математика, физика, хемија, музичка култура, ликовна култура, физичко васпитање), и стручни предмети: латински језик, устав и права грађана, социологија, психологија, филозофија, рачунарство и информатика.
- **Смерови** у гимназији пружају базична знања и припремају за упис на високе школе и факултете (друштвено-језички смер између осталог на пример припрема за филолошки, правни, филозофски... факултет, док је природно-математички смер добра основа за касније студије на, на пример, природно-математичком, машинском, електротехничком, ... факултету). Ипак, завршетак гимназије било ког смера омогућава упис било ког факултета.
- *Број незапослених (март, 2013.) – 588*

Имам ли
способности,
склоности и
интересовања
за одређено
занимање?

Колико сам времена
и труда спреман да
уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

СРЕДЊА ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА, Зрењанин

Школа образује профиле из 2 области рада: пољопривреда и шумарство и прерада дрвета. За било који профил у овој школи да се одлучите, требало би да имате добра знања из предмета биологија, хемија, физика, математика. Школа поседује: фарму (заступљене бројне врсте домаћих животиња), обрадиве површине, пластенике, механизацију (тракторе, житни комбајн, прикључне машине, транспортна средства), опрему.

Четворогодишњи профили:

Пољопривредни техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – организују, надгледају и усклађују биљну и сточарску производњу у пољопривредним предузећима или газдинствима. Циљ је производња култура на ораницама (житарице, индустријско и крмно биље, поврће); у воћњацима, виноградима; узгајају ситну и крупну стоку и живину. Послови су: познавање и припрема тла за ђубрење, за садњу, негу и заштиту пољопривредног биља, убирање плодова и превоз до складишта; на подручју сточарске производње – производња стоке и сточарских производа.
- *Стручни предмети* – латински језик, анатомија и физиологија, сточарство, агрохемија са физиологијом биља, педологија, пољопривредна техника, ратарство, лековито биље, повртарство и цвећарство, виноградарство, воћарство, заштита биља, економика пољопривреде са задругарством, предузетништво.
- *Услови рада* – Раде и на отвореном и у затвореном (стакленици, пластеници, подруми, складишта, штале,...) стојећи, ходајући, доста је сагињања, чучања, преношење мањег терета. Рад се повремено одвија и по неповољним временским условима (ветар, прашина, ниске или високе температуре). Изложени су деловању хемијских средстава и отрова које користе за сузбијање корова, болести, штеточина. Користе алате, машине, уређаје – маказе, виле, лопате, грабуље, мотике, тестере, затим тракторе, плугове, дрљаче, сејачице, прскалице, косилице, вршалице, инкубаторе, сортирнице... Користе и инструменте – термометре,

барометре, анемометре, лигометре, мирометре, и тако даље.

- *Психофизички захтеви* – чврста телесна грађа, здраве руке, ноге и унутрашњи органи, добар вид и слух; организационе способности, смисао за тимски рад.
- *Препреке за рад* – слабија телесна грађа, хроничне болести (нарочито дисајних органа), алергије, инвалидитет ногу.
- *Могућности за запослење* – предузећа, задруге.
- *Куда даље (могућност наставака школовања)* – пољопривредни факултет и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 286

Ветеринарски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – спроводи профилактичке мере (дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију); фиксира животиње за преглед, ради апликацију лекова и вакцина; врши мање хируршке интервенције; помаже ветеринару при лечењу оболелих или озлеђених животиња, као и при извођењу хируршких интервенција; узима материјал у лабораторији, самостално или у присуству ветеринара; ради и помаже при обдукцији; помаже ветеринару у различитим поступцима узгоја животиња; у ветеринарској апотеци врши продају лекова. Блиска занимања – ветеринар, пољопривредни техничар, санитарни техничар.
- *Стручни предмети* – латински језик, анатомија и физиологија, сточарство са исхраном, фармакологија, патологија, хигијена и нега животиња, епизоотиологија, породилство, болести животиња, основи хирургије, практична настава.
- *Услови рада* – раде у ветеринарским амбулантама, ветеринарским клиникама, у лабораторији, као и у шталама, или на отвореном. Рад је физички напоран (на пример некада захтева да се задржи животиња која се опире), изложен је заразама и озледама (угриз, огреботине, ударци, убоди).
- *Пожељне особине* – јака телесна кондиција, спретност, брзина, добро опште здравствено стање, емоционална стабилност, задовољавајући вид, слух, чуло додира.
- *Препреке* – страх од животиња, тешко подношење призора крви и озледа, гадљивост.

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

- *Могућности за запослење* – ветеринарске станице, ветеринарске амбуланте;
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – студије ветерине, пољопривредни факултети, и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 108

Техничар хортикултуре

- *Шта ради (карактеристични послови)* – раде на организацији производње и обраде зелених површина (дају упутства за рад, контролишу, надгледају послове везане за уређење паркова, узгајање лековитог биља, цвећа, поврћа, аранжирања биљног материјала); обављају евиденцију утрошених средстава и остварених дневних учинака; распоређују раднике; обезбеђују прибор, материјал и алат; уводе нове раднике у процес производње.
- *Стручни предмети* – латински језик, агрохемија са физиологијом биља, педологија, цвећарство, декоративна дендрологија (учи се о украсном дрвећу, шибљу и др.), паркарство, лековито и зачинско биље, повртарство, биодекорација, заштита биља, организација са менаџментом, практична настава.
- *Услови рада* – рад се обавља у затвореним просторијама (стакленицима, пластеницима), као и на отвореном, где су у додиру са влажном земљом и понекада неповољним временским приликама (ниске или високе температуре).
- *Могућности за запослење* – у предузећима за производњу цвећа, у расадницима (где се врши производња садница дендролошких врста), затим као произвођачи поврћа, у установама које се баве подизањем и одржавањем паркова и других зелених површина.
- *Пожељне особине* – добар вид и разликовање боја, добре организационе способности, способност просторног представљања, осећај за боје и склад.
- *Препреке за рад* – ослабљен вид, неразликовање боја, склоност алергијама.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – Пољопривредни факултет (профил дипломирани инжењер хортикултуре), други смерови на истом факултету, итд.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 50 (дат је број незапослених за профиле техничар хортикултуре и техничар пејзажне архитектуре).

Техничар пејзажне архитектуре

- *Шта ради (карактеристични послови)* – производња биља (саксијског цвећа, украсног шибља, декоративног дрвећа), озелењавање насеља, пројектовање зелених површина и пренос пројеката на терен, уређење предела и унутрашњег простора, трговина цвећем. (Послови техничара пејзажне архитектуре – припрема подлогу за израду пројекта озелењавања и уређења предела; учешће у изради пројекта за озелењавање или уређење предела; оперативно извођење пројекта на терену - прима и разрађује налоге, материјал, средства за рад и раднике, даје упутства за рад, контролише и надгледа извршење процеса озелењавања/уређења зелених површина; евидентира дневне учинке и утрошак средстава).
- *Стручни предмети* – латински језик, агрохемија са физиологијом биља, педологија, метеорологија са климатологијом, расадничарство, технологија цвећарске производње, цвећарство, декоративна дендрологија, подизање и нега зелених површина, пројектовање паркова и основе аранжирања, биодекорација, заштита зелених површина, организација са менаџментом, практична настава.
- *Услови рада* – рад се обавља у затвореним просторијама, као и на терену (на отвореном, где су у додиру са влажном земљом и понекада неповољним временским приликама).
- *Пожељне особине* – добар вид и разликовање боја.
- *Препреке за рад* – ослабљен вид, неразликовање боја, алергије.
- *Могућности за запослење* – јавни паркови, комунална предузећа, цвећаре, центри за дистрибуцију семена и биљака, ботаничке баште, дирекција за изградњу, пројектни бирои, расадници, пољопривредна предузећа, грађевинска предузећа.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – шумарски факултет (на пример дипломирани инжењер пејзажне архитектуре), пољопривредни факултет (дипломирани инжењер хортикултуре), природно-математички факултет, и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 50 (дат је број незапослених за профиле техничар хортикултуре и техничар пејзажне архитектуре).

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Трогодишњи профили:

Руковалац-механичар пољопривредне механизације

- *Шта ради (карактеристични послови)* рукује пољопривредним машинама; одржава и сервисира пољопривредне машине, тракторе и комбајне; обучен је за вожњу трактора и комбајна и коришћење прикључних машина; примењује агротехничке мере у пољопривредној производњи; продаје пољопривредне машине и њихове делове у одговарајућим продавницама.
- *Стручни предмети:* пољопривредне машине, мотори и трактори, механичка технологија, машински елементи са техничким цртањем, оправка и одржавање, хидраулика и пнеуматика, аутоматска регулација и управљање, основи пољопривредне производње, биљна производња, предузетништво, практична настава.
- *Услови рада* - рад се обавља углавном у затвореним просторијама, као и на отвореном (у пољу, на њиви); рад се обавља стојећи, уз нешто погнут положај тела и јачи напор руку при расклапању и склапању машина и стезању алата и предмета.
- *Пожељне особине* - снажнија телесна грађа, снажне и спретне руке и прсти, добар вид и слух, самосталност, сталоженост, способност за решавање проблема, способност представљања предмета датих на цртежу.
- *Препреке за рад* - слабији вид и слух;
- *Могућности за запошлење* – задруге, радионице, предузећа из области пољопривреде;
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* - могућа је специјализација за V степен (ВКВ).
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 158

Након завршетка школовања у четворогодишњем трајању, ученици могу да полажу пријемни испит за све смерове пољопривредног факултета, али и за велики број других факултета (правни, филозофски, природно-математички, технички, факултет за физичку културу и др.).

Трогодишњи профили

Произвођач финалних производа од дрвета (столар)

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Ученици који заврше овај смер оспособљени су за обављање послова у занатским радионицама и дрвеној индустрији, где могу да се баве конструисањем и израдом дрвних производа, поправком производа од дрвета (намештаја и др.), вођењем једноставних технолошких поступака. У оквиру бављења приватном делатношћу и предузетништвом, поред наведеног, могу се бавити још и израђивањем дрвених музичких инструмената, уметничких предмета од дрвета, рестаурацијом стилског намештаја и сл.
- *Стручни предмети* – техничко цртање, машине и уређаји, нацртна геометрија, технологија материјала, дрвне конструкције, финална обрада дрвета, економика и организација производње, практична настава.
- *Услови рада* – столари раде углавном у затвореном простору – радионицама и фабричким халама .
- *Психофизички захтеви* – добар вид, спретност руку и прстију, прецизност, смиреност, осећај за лепо, креативност.
- *Препреке за рад* – тежа оштећења вида, оштећен слух, моторичка ограничења.
- *Могућности запошлења* – произвођачи финалних производа од дрвета најчешће се запошљавају у предузећима за производњу намештаја, грађевинске столарије и других производа од дрвета, занатским радњама, салонима, стовариштима и велетрговинама намештаја и столарије, у грађевинским фирмама и др.
- *Куда даље* – по завршеном трогодишњем школовању, ученици се могу дошколовати на образовном профили Техничар за финалну обраду дрвета. После завршеног трогодишњег смера, могу уписати Високу техничку школу струковних студија у Зрењанину и другим градовима.
- *Број незапослених (март, 2013.)* - 97

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Тапетар – декоратер

- *Шта ради (карактеристични послови)* – ученици који заврше овај смер баве се израдом тапетарских производа, као што су: двоседи, троседи, фотеље, тапациране столице, душеци, а врше и облагање зидова тканином, тапетима, фолијама, плочама; такође, баве се декорисањем простора разним врстама драперија, прекривача, јастука, када посебно воде рачуна о складу боја и хармонији простора. Занимање је перспективно, јер даје могућност за предузетништво, односно за оснивање самосталних радионица уз мало улагања у простор, машине и алате који се користе у овом занату.
- *Стручни предмети* – технологија тапетарске производње, дрвне конструкције, технологија материјала, унутрашња декорација, економика и организација производње, практична настава.
- *Услови рада* – тапетар– декоратер ради у добрим условима, у затвореном простору, без буке, испарења, прашине.
- *Психофизички захтева* – спретност руку, прстију, добар вид, способност опажања просторних односа, машовитост, креативност, осећај за боје, развијено осећање за естетику.
- *Препреке за рад* – нема ограничења, осим у случају тешких оштећења вида, моторике руку и сл.
- *Куда даље* – после завршеног трогодишњег смера, ученици могу да упишу Високу школу струковних студија у Зрењанину и другим градовима.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 27

Након завршетка школовања у трогодишњем трајању, ученици могу да полажу пријемни испит на високим школама струковних студија – техничким и технолошким.

ХЕМИЈСКО - ПРЕХРАМБЕНА И ТЕКСТИЛНА ШКОЛА "УРОШ ПРЕДИЋ", Зрењанин

- Школује за 3 области рада: хемија, неметали и графичарство; текстилство и кожарство; производња и прерада хране.
- За упис у неки од профила у овој школи, требало би да вам добро иду предмети хемија, физика, биологија, математика.

Четворогодишњи профили (хемија)

Хемијски лаборант

- *Шта ради (карактеристични послови)* – врши узорковање и припрему узорака за анализу, мери физичке величине, припрема растворе, обавља поступке добијања чистих супстанција, испитује производе хемијске индустрије, припрема и одржава прибор, инструменте и апарате за лабораторијска испитивања.
- *Стручни предмети* – техничко цртање и машински елементи; аналитичка хемија; машине, апарати и операције са аутоматиком; инструментална анализа; хемијска технологија; испитивање у технолошкој производњи; електроаналитичке методе.
- *Услови рада* – Рад се одвија у затвореном простору, седећи, стојећи и у покрету. Током рада долази до штетних испарења хемикалија, непријатних мириса и гасова, а непажња и непрофесионалност могу довести до незгода и несрећа.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добро здравствено стање, добро развијена чула мириса, додир и вида, разликовање боја, спретност руку и прстију, тачност, одговорност.
- *Препреке за рад* – слабо развијена чула вида, мириса и додир, проширене вене, кожне инфекције, склоност алергијама.
- *Могућности за запослење* – у погонима хемијске индустрије;
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – студије хемије (на природно математичком факултету); различити смерови на технолошком факултету и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 42

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Техничар за индустријску фармацеутску технологију

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Учествује у индустријској производњи лековитих масти, таблета, капсула, прашкова, средстава за спречавање болести (вакцина, витамина, дезинфекционих средстава), раствора за ињекције и инфузију, капи за ухо, очи и нос, антибиотика... Прати, контролише и складишти сировине, полупроизоде и готове производе.
- *Стручни предмети* – Општа и неорганска хемија, органска хемија, аналитичка хемија, микробиологија, физичка хемија, сировине за фармацеутске производе, биохемија, технологија фармацеутских производа, машине апарати и операције.
- *Услови рада* – Ради у затвореном простору. Могућа је присутност испарења као и додир са супстанцама штетним по здравље. У раду користи заштитну опрему, рукавице, наочаре и маске, а прописано је и ношење стерилне обуће и одеће.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – здрав организам, добро развијена чула мириса, додира и вида, разликовање боја, спретност руку и прстију, тачност, одговорност.
- *Препреке за рад* – склоност алергијама.
- *Могућности за запослење* – фармацеутска индустрија...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – технолошки факултет; фармацеутски факултет и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 10

Техничар за заштиту животне средине

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Мери и прати загађење животне средине. Контролише рад са штетним и отпадним материјама, води рачуна о технологији правилног одлагања, складиштења и рециклаже отпадних материја. Врши испитивања воде ваздуха и тла ради припреме за њихово пречишћавање. Испитивања могу бити физичка, хемијска, микробиолошка и токсиколошка (присуство отровних материја). Стара се о примени прописа, сређује и анализира податке о степену загађења животне средине и прослеђује их надлежним установама које по потреби предузимају одговарајуће мере.

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- *Стручни предмети* – општа и неорганска хемија, физичка хемија, органска хемија, аналитичка хемија, техничко цртање и машински елементи, машине, апарати и операције, хемијска технологија, микробиологија, загађивање и заштита тла, извори загађења животне средине, испитивање тла, воде и ваздуха, загађивање и заштита воде, загађивање и заштита ваздуха, прерада и одлагање чврстог отпада, прерада и одлагање отпадних вода, организација пословања, инструменталне методе анализе.
- *Услови рада* – Ради на терену као и у затвореном простору, лабораторијама.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – развијена чула мириса, додира и вида, разликовање боја, одговорност.
- *Могућности за запослење* – на преради воде за пиће, на преради отпадних и индустријских вода, на преради и одлагању индустријског чврстог отпада, на преради и одлагању комуналног отпада, на рециклажи чврстог и течног отпада, у агенцији за заштиту животне средине, у општинским комуналним инспекцијама, у производњи енергије и преради сирове нафте, у хемијској индустрији, у прехрамбеној индустрији, у пољопривреди и шумарству.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – технолошки факултет, природно-математички факултет, пољопривредни факултет, технички факултет.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 11

Четворогодишњи профил из области текстилства и кожарства

Техничар – моделар одеће

- *Шта ради (карактеристични послови)* – познаје текстилне материјале, уме да конструише одевне предмете, уме да искроји кројне делове, уме да шашије одевне предмете.
- *Стручни предмети* – основе техничког цртања, цртање и сликање, технологија текстила, текстилни материјали, дизајн текстила, савремено одевање, примена рачунара, технологија израде одеће, моделовање одеће, практична настава.
- *Услови рада* – теоријски рад се обавља у специјализованим учионицама и текстилним кабинетима, пракса се изводи у радионицама опремљеним савременим индустријским машинама.

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могу да упишу све високе школе и факултете везане за текстил, дизајн, уметност и графику.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 103

Трогодишњи профили из области текстилства и кожарства - заједнички стручни предмети: текстилна влакна, основи машинства и електротехнике, организација производње.

Модни кројач

- *Шта ради (карактеристични послови)* – производња одеће – израђује одећу од идеја до готових производа; ради на избору модела, конструкцијској припреми, кројењу, шивењу и доради одеће; израђује и упутства за одржавање одеће; црта и дизајнира моделе, конструише и моделује одевне предмете, одређује врсту текстилног материјала, кроји и шије.
- *Стручни предмети* – технологија текстила, технологија одеће, конструкција одеће, пракса конфекције.
- *Услови за рад* – Рад се обавља у затвореном простору, седећи или стојећи, у нагнутом положају, уз мању буку.
- *Психофизички захтеви* – добар вид, способност препознавања и разликовања боја, прецизност и спретност руку и прстију, концентрација, педантност, смисао за лепо.
- *Препреке за рад* – тежа оштећења кичме, руку и ногу, алергије, кожне болести, слаб вид, слаба спретност руку.
- *Могућности за запослење* – у приватном сектору (кројачким салонима, модним салонима...), у текстилној индустрији;
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* - доквалификација (стицање IV степена стручне спреме); специјализација (V степен, а услов је најмање 3 године стажа у струци); наставак школовања на основним струковним студијама.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 156

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Трогодишњи профили из области прехранбене струке

Пекар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Припрема за рад и спровођење хигијенских, заштитних и еколошких мера у пекарској производњи; Производња пшеничних, мешаних и специјалних врста хлеба; Производња пецива од квасног, лиснатог и вученог теста; Производња колача од квасног, прхког и меденог теста и чајног пецива; Производња тестенина; Планирање и организовање послова у сопственој пекари.
- *Стручни предмети* – Храна и исхрана, операције и мерења у пекарству, сировине у пекарству, здравствена безбедност хране, објекти и опрема у пекарству, производња хелеба, производња пецива колача и тестенина, тржиште и промет пекарских производа, предузетништво.
- *Услови рада* – Ради се у затвореном простору, у условима изложености високим температурама, стојећи, често у погнутом положају. Ради се у сменама, неретко се ради ноћу.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – издржљива телесна грађа, добро опште здравствено стање, спретност руку и прстију, добро развијена чула додира, укуса и мириса.
- *Препреке за рад* – алергијске болести дисајних органа, кожне болести, оштећења руку и ногу.
- *Могућности за запослење* – пекаре, пекаре хипермаркета, пицерије, ресторани брзе хране, бургеринице, на бродовима, у угоститељству, прехранбеној индустрији (индустрија хлеба и пецива).
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* - могућа је специјализација за V степен (ВКВ); доквалификација у оквиру струке (IV степен); висока школа (прехранбени смер);
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 55

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Прерађивач млека

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Припрема за рад и спровођење хигијенских, заштитних и еколошких мера у млекарској производњи; Добијање и обрада млека; Прерађивање млека и производња млечних производа; Паковање, складиштење и пласман млечних производа;
- *Стручни предмети* – храна и исхрана, операције и мерење у млекарству, сировине у млекарству, здравствена безбедност хране, објекти и опрема у млекарству, прерада млека, сирарство, аутохтони млечни производи.
- *Услови рада* – Ради се у затвореном простору, у покрету, стојећи, често у погнутом положају. Ради се у сменама.
- *Пожељне особине* – средње јака телесна грађа, издржљивост, прецизност, одговорност.
- *Препреке за рад* – алергије на хемијске супстанце које се користе у обради млека.
- *Могућности за запослење* – погони за прераду млека; приватне млекаре...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је специјализација за V степен (ВКВ); доквалификација у оквиру струке (IV степен); висока школа (прехрамбени смер);
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 54

Четворогодишњи профили из области производње и прераде хране

Заједнички стручни предмети з све четворогодишње профиле из ове области су: техничко цртање са машинским елементима, електротехника, аналитичка хемија, организација производње, термодинамика, биохемија, микробиологија, физичка хемија, прехрамбена технологија, машине и апарати са аутоматиком, испитивање намирница, практична настава.

Прехрамбени техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Планирање и организовање сопственог рада и рада групе у малом погону прехрамбене и биотехнолошке производње;

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- Припрема воде, сировина и помоћних сировина у прехрамбеној и биотехнолошкој производњи; Производња прехрамбених производа; Паковање и складиштење прехрамбених производа; Контрола квалитета технолошког процеса, основних и помоћних сировина, готових производа и амбалаже, у погону прехрамбене и биотехнолошке производње и лабораторији; Вођење и попуњавање прописане документације у прехрамбеној и биотехнолошкој производњи; Очување здравља и околине при прехрамбеној и биотехнолошкој производњи.
- *Стручни предмети:* храна и исхрана, технике рада у лабораторији, технолошке операције, технологија кондикторских производа, технологија млинарства, технологија скроба, технологија кварења и конзервисање, технологија шећера, технологија уља и биљних масти, технологија пекарства, технологија меса, технологија млека.
- Блиска занимања – сва индустријска и предузетничка занимања која се баве прерадом прехрамбених сировина: млинари, пекари, месари, млекарски, посластичари, донекле и агрономи и ветеринари.
- *Услови рада* – Рад се одвија у затвореном простору, у стојећем и седећем положају, с повременим ходањем и ношењем мањих терета. Употребљавају бројне мерне инструменте, апаратуре, производне машине, хемијска средства.
- *Психофизички захтеви* – добар вид, разликовање боја, добар слух, развијена чула мириса и укуса, спретност прстију, здрава кожа. С обзиром на то да су задужени за целе производне линије, потребне су добре организационе способности, смисао за тимски рад, изузетна одговорност, савесност и тачност у раду.
- *Препреке за рад* – теже болести коже, клицоноштво, склоност алергијама, тежа оштећења руку и прстију, слаб вид, недостатак осета мириса и укуса.
- *Могућности за запослење* – погони прехрамбене индустрије, кондиторска индустрија, шећеране, уљаре, млекаре, прерада воћа и поврћа.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – технолошки факултет, природно-математички факултет, пољопривредни факултет, технички факултет.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 183 (заједно исказани профили прехрамбени техничар и техничар за биотехнологију)

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Техничар за биотехнологију

- *Шта ради (карактеристични послови)* - Послови - везани за рад у индустрији безалкохолних пића, жестоких пића, минералних вода. Техничар ради на производним линијама од припреме сировина до финалне обраде појединих производа. Ради на машинама и аутоматизованим уређајима, врши контролу исправности фаза у производњи, отклања застоје и кварове у погону. Непосредно сарађује са инжењерима-руководиоцима одељења, води потребну евиденцију о утрошку основног и помоћног материјала, рада радника.
- *Стручни предмети:* прехранбена технологија, машине и апарати са аутоматиком, техничко цртање са машинским елементима, електротехника, термодинамика, микробиологија, аналитичка хемија, физичка хемија, организација производње, испитивање намирница, практична настава.
- *Услови рада* - Рад се одвија у затвореном простору, у стојећем и седећем положају, с повременим ходањем и ношењем мањих терета. Употребљавају бројне мерне инструменте, апаратуре, производне машине, хемијска средства.
- *Пожељне особине, и препреке за рад* - као код прехранбеног техничара.
- *Могућности за запослење* - у производњи безалкохолних и алкохолних пића, у производњи шећера, у хемијској индустрији, у прехранбеној индустрији, у пољопривреди
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* - технолошки факултет, природно-математички факултет, пољопривредни факултет, технички факултет.
- *Број незапослених (март, 2013.г)* – 183 (заједно исказани профили прехранбени техничар и техничар за биотехнологију)

МЕДИЦИНСКА ШКОЛА, Зрењанин

Школа образује профиле за области рада здравство и социјална заштита и личне услуге. Пре уписа у ову школу је пожељно да имате добра знања из предмета биологија, хемија, физика.

Медицинска сестра – техничар (општи смер)

- *Шта ради (карактеристични послови)* – брине о здравственој нези одраслих: припрема пацијента за дијагностичке и терапијске третмане и сарађује са лекаром при дијагностичким и терапеутским захватима; врши посматрање, мерење и праћење виталних функција (температуре, пулса, дисања, крвног притиска, телесне масе, биланса унете и излучене течности); врши прикупљање и узимање биолошких материјала за лабораторијске анализе (крви, излучевина); обавља општу и специјалну негу пацијената; врши збрињавање пацијената (примена ординираних терапија, сарадња са пацијентима и добра комуникација са родбином); даје хитну помоћ у оквиру своје оспособљености до доласка лекара; ради на заштити и унапређењу здравља; врши надзор болничара.
- *Стручни предмети* – здравствена нега, инфектологија са негом, интерна медицина са негом, хирургија са негом, неуропсихијатрија са негом, педијатрија са негом, гинекологија и акушерство са негом, латински језик, медицинска биохемија, фармакологија, психологија, микробиологија са епидемиологијом, хигијена са здравственим васпитањем.
- *Радни услови* – зависе од врсте посла, места запослења, стања у здравственој установи. Ради се у дневним и ноћним сменама, викендом и празником. Патронажне сестре и сестре у установама за негу и рехабилитацију у кући, одлазе у станове својих пацијената по сваком времену. На неким радним местима сестре могу бити изложене зарази, зрачењу, тровању, озледама.
- *Психофизички захтеви* – добар вид на близину и препознавање боја, спретност руку, снажљивост, добре комуникативне вештине (осетљивост за људске проблеме који су саставни део сваке интервенције, стрпљивост, тактичност), емоционална стабилност, пожртвованост у помагању болесницима, спремност да

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- се носи са људском патњом, хитним стањима, етичким дилемама.
- *Препреке за рад* – тежи поремећаји вида и слуха, непрепознавање боја, недовољна покретљивост руку и прстију.
- *Могућности за запослење* – установе здравствене заштите (амбуланте, домови здравља, болнице, клинике...)
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – висока медицинска школа, медицински факултет, и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 135 (дат је броје незапослених заједно за два профила – медицинска сестра васпитач и медицинска сестра техничар)

Фармацеутски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – раде са фармацеутским сировинама у припреми и производњи лекова, медицинских и козметичких средстава. Обављају разне фармацеутско-технолошке процедуре у процесу припреме сировина, израде лекова, контроле квалитета, чувања, складиштења и издавања лекова. Зависно од тога где фармацеутски техничар ради, разликоваће се и професионални задаци. Фармацеутски техничари најчешће раде у апотеци (отвореног типа или болничкој апотеци). Такође раде и у веледрогеријама, дрогеријама за промет козметичких препарата и дијететских суплемената... Фармацеутски техничари раде на продаји препарата, на припреми крема, чајева и сл, за шта постоје стандардне процедуре. У лабораторији раде као чланови стручног тима, а задатке и упутства добијају од надлежног фармацеута. У индустрији фармацеутских производа припремају производњу, контролишу технолошке фазе производње козметичких и фармацеутских препарата; рукују индустријским уређајима за производњу фармацеутских, козметичких и дијететских производа; врше сталну контролу и одржавају задате параметре на прописаној вредности. Блиска занимања са овим су хемијски техничар и хемијски лаборант.
- *Стручни предмети* – аналитичка хемија, фармацеутска технологија, фармакологија, фармакогнозија, фармацеутска хемија, увод у козметологију, медицинска биохемија,...

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- *Услови рада* – Рад у апотекама се одвија обично у једној смени, понекада и две. Радни услови у апотекама су углавном добри, на затвореном, у чистом окружењу. У фармацеутској производњи рад се одвија у две или три смене. Ради се у затвореном, понекада и вештачки осветљеном простору, са супстанцама од којих неке могу бити штетне по здравље. Рад у фармацеутској производњи одвија се у условима микробиолошке климе (задате температуре, влажности ваздуха, протока ваздуха), или стерилним условима рада. У неким лабораторијама постоје аутоматизовани уређаји, те се очекује да фармацеутски техничар зна да ради на компјутеру, као и да разуме упутства на опреми написана на немачком или енглеском језику.
- *Могућности за запослење* – Запошљавају се у апотекама, лабораторијама, производњи лекова за хуману и ветеринарску употребу и у козметичкој производњи.
- *Пожељне особине* – солидан вид, разликовање боја, тачност и одговорност у раду, стрпљивост, спретност руку и прстију, могућност дугог усмеравања пажње, емоционална стабилност, уредност, педантност.
- *Препреке за рад* – тежа оштећења вида, неразликовање боја, смањена покретљивост руку, шака и прстију, склоност алергијама, кожна обољења, хронична обољења плућа.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – студије фармације, ветерине, итд.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 50

Козметички техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* - Стичу знања и вештине потребне за негу и улепшавање коже лица и тела, ноктију и косе, обликовање тела, шминкање. Козметичари обављају процедуре неге коже које су ван делокруга рада медицине, при чему су обучени да, по потреби, обаве и терапију по савету специјалисте-дерматолога. Врше депилацију, уклањање бора, стрија, ситних ожиљака, целулита. У раду користе апарат за депилацију, масажер, лупу, ласер, лампе, соларијум, апарат са високофреквентном струјом. Шминкање, како би нагласили лепо (декоративно шминкање) или отклонили недостатке (корективно).

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

- *Стручни предмети:* физикална медицина, козметологија, дерматологија, естетска нега, естетска хирургија, естетика и декоративна козметика.
- *Услови рада* – Раде у чистој радној средини, двократно или у сменама, при чему је обично већи интензитет рада суботом и пред празнике. У раду користе хигијенска средства заштите – средства за дезинфекцију, рукавице.
- *Пожељне особине* – љубазност, услужност, смисао за лепо, спретност руку и прстију, осетљивост чула додиром.
- *Препреке за рад* – недовољна покретљивост руку и прстију.
- *Могућности за запослење* – козметички салони, салони за негу лепоте, у парфимеријама, односно на продаји козметичких препарата, на пословима шминкања (на телевизији, у фотографским и филмским студијама, у позоришту). Козметичари раде и на информисању и едукацији клијената радећи у медијима – у часописима, на телевизији, на презентацијама.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – висока здравствена школ струковних студија – смер струковни козметичар-естетичар; разне приватне школе и академије; итд.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 4

Медицинска сестра – васпитач

Ради у установама за дечију заштиту за децу до 3 године (јаслице). Ради негу, збрињавање, спроводи здравствену профилаксу, организује игре и васпитне активности деце.

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Раде на пословима неге и васпитања деце, старају се о деци узраста до 3 године – хране их, повијају, играју се с њима. Њихова задужења су: пријем деце, нега и исхрана деце, организовање активности деце, спровођење личне хигијене деце, спровођење терапије у установама за дечији боравак, дезинфекција и стерилисање опреме и играчака, сарадња са родитељима, рад на здравственом васпитању родитеља, вођење педагошке и здравствене документације.
- *Стручни предмети* – анатомија, физиологија, латински језик, нега деце раног узраста, хигијена са здравственим васпитањем, микробиологија са епидемиологијом,

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- патологија, психологија, предшколска педагогија, дечија психологија, педијатрија са негом, васпитање и нега деце, медицинска биохемија, књижевност за децу.
- *Услови рада* – Раде у вртићима, чистој радној средини, обично у сменама од 8 сати.
- *Могућности за запослење* – вртићи (државни или приватни).
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – висока здравствена школа струковних студија; медицински факултет; итд.
- *Број незапослених (март, 2013.г)* – 135 (дат је броје незапослених заједно за два профила – медицинска сестра васпитач и медицинска сестра техничар)

Зашто бирам
одређену школу
или профил?

Да ли ме моје
здравствено стање
може омести у
школовању и раду?

Какве су
могућности за
запошљавање
након завршетка
школовања
(или за студије)?

ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКА ШКОЛА "ЈОВАН ТРАЈКОВИЋ", Зрењанин

Ова школа образује ученике за рад у следећим областима рада: економија, право, администрација, трговина, туризам и угоститељство.

Уколико желите да упишете неки од профила у овој школи, требало би, поред осталог, да имате добра знања из предмета математика, страни језик, српски језик и књижевност, историја.

Четворогодишњи профили

Економски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – обучени су за све послове у рачуноводству и књиговодству (у предузећима: великим, малим и средњим); за вођење благајничког пословања, за обављање готовинског и безготовинског платног промета, послове шалтерских служби; обављају различите обраде статистичких података, састављање планова и анализа, извештаја о пословању, вршење обрачуна, аутоматску обраду података.
- *Стручни предмети* – основи економије, пословна економија, рачуноводство, пословна информатика, статистика, уставно и привредно право, монетарна економија и банкарство, комерцијално познавање робе, маркетинг, економска географија, пословна кореспонденција.
- *Могућности за запошлење* – у банкама, владиним агенцијама, предузећима (за више области рада – рачуноводство, кореспонденција, платни промет, администрација, маркетинг...);
- *Услови рада* – економски техничари имају уобичајено канцеларијско радно време; раде и самостално и у тиму; послови се обављају у седећем положају, без већих физичких напора.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добре опште интелектуалне способности, способност нумеричког и вербалног разумевања, памћења и изражавања; смисао за прецизан рад, за баратање бројевима, стрпљивост,

Имам ли
способности,
склоности и
интересовања
за одређено
занимање?

Колико сам времена
и труда спреман да
уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- упорност (за обраду података – сложену и дуготрајну), комуникацијске вештине, спремност за рутинске послове и рад с компјутерима и видеотерминалима, одсуство страха од баратања новцем, савесност, одговорност у раду.
- *Препреке за рад* - слаб вид и слух, проблеми са кичмом, поремећај пажње.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије, основне академске студије или дипломске академске студије, у областима попут економије, права, менаџмента, али и других области.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 400

Финансијски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Овај профил припрема за све финансијске послове у банкама, осигуравајућим друштвима, установама за наплату јавних прихода, пореским управама и другим финансијским институцијама.
- *Стручни предмети:* основи економије, пословна економија, савремена пословна кореспонденција, статистика, право и администрација, основи финансија, пословне финансије, јавне финансије, финансијско пословање, девизно и царинско пословање, банкарско пословање, пословна информатика. Градиво на смеру је специфичније, ужестручно у односу на економског техничара.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добре опште интелектуалне способности, способност нумеричког и вербалног разумевања, памћења и изражавања; смисао за прецизан рад, за баратање бројевима, стрпљивост, упорност (за сложену и дуготрајну обраду података), комуникацијске вештине, спремност за рутинске послове и рад с компјутерима и видеотерминалима, одсуство страха од баратања новцем, савесност, одговорност у раду;
- *Могућности за запошљавање* – у банкама, у рачуноводственим службама предузећа и установа, књиговодственим агенцијама, осигуравајућим компанијама.
- *Услови рада, пожељне особине и препреке за рад* – слично као код економског техничара.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије, основне академске студије или дипломске академске студије, у областима попут економије, права, менаџмента, али и других области.

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- *Број незапослених (март, 2013.г)* – (заједно дат број за профиле финансијски техничар и пословни администратор)

Пословни администратор

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Стручна знања која се стичу на смеру су знања о администрацији, организацији и вођењу предузећа, тј. економска и правна знања. Пословни администратор планира и организује канцеларијско пословање: организује састанке и води пословну кореспонденцију; води документацију, издаје решења, води евиденције; шаље и прима пошту; бележи, распоређује и архивира пошту и списе.
- Ученици, поред класичних облика рада имају и рад у тзв. бироима за учење, где се у потпуно опремљеном кабинету (рачунари, скенер, штампачи, фотокопир-апарат, лап-топ) у оквиру школе, симулира рад у предузећу (набавка, продаја, контакти са пословним партнерима, књижење, рекламе), тако да су ученици по завршетку школовања способни да одговоре на већину захтева будућих послодаваца.
- *Стручни предмети:* информатика и рачунарство, економска географија, основи економије, економика предузећа, канцеларијско пословање, право, књиговодство, пословно-административна обука (обука у бироу један је од кључних стручних предмета, а одвија се у виртуелном предузећу).
- *Услови рада* – рад у канцеларији, уз коришћење рачунара и канцеларијског материјала и опреме;
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добре опште интелектуалне способности, способност нумеричког и вербалног разумевања, памћења и изражавања; смисао за прецизан рад, за баратање бројевима, стрпљивост, упорност (за обраду података - сложену и дуготрајну), комуникацијске вештине, спремност за рутинске послове и рад с компјутерима и видеотерминалима, одсуство страха од баратања новцем, савесност, одговорност у раду;
- *Могућности за запошљавање* – у предузећима и установама на административним пословима (тзв. службеничким) и пословима канцеларијског пословања.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије, основне академске студије или дипломске академске студије, у областима попут економије, права, менаџмента, али и других области.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 18

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Правни техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – припрема, издавање и евидентирање издатих и примљених списа и докумената. Обавља послове који су углавном комбинација комуникације са људима и обраде докумената: административно-техничку обраду аката у управном поступку; вођење матичних књига (рођених, венчаних, умрлих, запослених, држављанства, и др.) и издавање јавних исправа (личних карата, радних књижица, пасоша, саобраћајних и возачких дозвола); вођење евиденција корисника различитих услуга; пријем и евидентирање поднесака и пружање информација по молбама, жалбама, приговорима; наплаћивање такси; обављање посла матичара.
- *Стручни предмети:* државно уређење, основи права, логика, основи економије, статистика, основи матичне евиденције, латински језик, дактилографија, основи радног права, основи правних поступака, послови правног промета, основи реторике и беседништва, психологија, административно пословање са биротехником, кореспонденција са секретарским пословањем.
- *Могућности за запослење* – Може да ради у јавним службама, државној управи, пословним удружењима, кадровским службама, службама општих послова, архивама, дактилобироима...
- *Услови рада* – Ради се у пријатним, чистим, светлим просторијама, углавном седећи, повремено ходајући и стојећи.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добре опште способности, прецизност, уредност, тачност, одговорност у раду, добар вид и слух, емоционална стабилност, стрпљивост, љубазност.
- *Препреке за рад* – слаб вид и слух, проблеми са кичмом.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије, основне академске студије или дипломске академске студије, у областима попут права, економије, менаџмента, историје, али и других области.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 68

Туристички техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – ангажује се за рецепционерске послове (где прихвата и организује смештај хотелских гостију), послове у туристичким агенцијама, као и туристичке послове у хотелима и другим објектима са смештајним капацитетима. У агенцијама - пружа информације о услугама туристичке агенције, организује туристичке аранжмане (путовања, екскурзије, излете), посредује између хотела, превозника и путника како би се обезбедила туристичка услуга, израђује прорачуне цена туристичких услуга;
- *Стручни предмети* - рачунарство и информатика, основи туризма и угоститељства, агенцијско и хотелијерско пословање,
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – способност лаког и ефикасног комуницирања; тактичност, љубазност, стрпљење; нормалан вид и слух.
- *Услови рада* – ради у канцеларијама агенција, на рецепцији, користи рачунар; најчешће комуницира са клијентима, тј туристима, путницима;
- *Могућности за запослење* – у хотелима, у туристичким агенцијама, хостелима, мотелима, пансионима, ауто-мото савезима,...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије, основне академске студије, дипломске академске студије
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 12

Трогодишњи профили – кувар, конобар

Кувар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Припрема све врсте топлих и хладних јела (избор и припрема намирница, одређивање технологије припремања и само припремање хране) и послуживање јела.
- *Стручни предмети:* познавање робе, куварство, практична настава, хигијена, психологија, уметничко обликовање, основи туризма и угоститељства, економика и организација предузећа.
- *Могућности за запослење* – ресторани, хотели, кухиње у предузећима, установама, ђачким домовима, на бродовима...

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Услови рада* – Раде у условима изложености топлоти, влази и испарењима; већином раде у сменама; сваких 6 месеци пролазе санитарни преглед.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – За куварске послове траже се телесно здрави и спретни радници. Битан је здрав коштаноглобни и дисајни систем, здрава кожа, добар вид, веома развијена чула укуса и мириса, спретност руку и прстију.
- *Препреке за рад* – осетљивост коже, хроничне болести плућа, срчане болести, равни табани.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – доквалификација (стицање IV степена стручне спреме); специјализација (V степен, а услов је најмање 3 године стажа у струци); наставак школовања на основним струковним студијама.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 156

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Конобар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – послужује храну и пиће у угоститељским објектима. Очекује се да буду љубазни, тачни, брзи и комуникативни. Како су у сталном и непосредном контакту са гостима, репутација угоститељског објекта увелико зависи од њих – пожељна је не само коректна услуга, него и да госту боравак учине што пријатнијим.
- *Стручни предмети:* познавање робе, услуживање, практична настава, хигијена, психологија, основи туризма и угоститељства, економика и организација предузећа, туристичка географија, страни језик.
- *Услови рада* – Раде у затвореним и угодним просторима; радно време је неједначено и често продужено, а већим делом га проводе на ногама преносећи и терете. Често морају радити ноћу, викендима и празницима.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – телесна спретност, добар вид, слух, осети мириса и укуса, добро памћење, уредност, љубазност, комуникативност, емоционална стабилност.
- *Препреке за рад* – слаба покретљивост тела, оштећење руку и ногу, теже хроничне болести, оштећење слуха и говора, заразне болести, падавица, склоност конфликтима.

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

- *Могућности за запослење* – угоститељски објекти (кафићи, кафане, хотели, мотели), бродови...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – доквалификација (стицање IV степена стручне спреме); специјализација (V степен, а услов је најмање 3 године стажа у струци); наставак школовања на основним струковним студијама.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 42

Трговац

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Стиче знања и вештине потребне за анимирање купаца и продају. Обавља послове: преузима робу од велетрговаца; броји, мери, важе робу; бележи инвентарне ознаке; лепи етикете; слаже робу на полице; послужује купце; исписује рачуне, наплаћује, пакује, издаје робу (различитих врста производа).
- *Стручни предмети:* економика трговине, познавање робе, трговинско пословање, психологија, практична настава.
- *Услови рада* – обично раде у сменама, често и недељом, празником, ноћу. Раде стојећи, седећи и у покрету. Зависно од врсте продајног објекта, могу бити изложени хладноћи, влази, неугодним мирисима (продаја рибе, меса...).
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – способност лаког и ефикасног комуницирања, упорност, такмичарски дух, тактичност, љубазност, стрпљење; нормалан вид и слух.
- *Препреке за рад* – тежа оштећења руку и ногу, проширене вене, спуштена стопала, оштећења слуха, хронична плућна и кожна обољења.
- *Могућности за запослење* – продавнице за продају различитих врста робе (мешовита, прехрамбена, техничка...), маркети, продајни ланци, бензинске пумпе, и остали продајни објекти.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – доквалификација (стицање IV степена стручне спреме); специјализација (V степен, а услов је најмање 3 године стажа у струци); наставак школовања на основним струковним студијама.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 225

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

ТЕХНИЧКА ШКОЛА, Зрењанин

Ова школа школује за две области рада: машинство и обрада метала и саобраћај. За упис у било који од профила у овој школи, требало би да сте добро савладали предмете математика, физика, техничко. У области рада МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА постоји опција за четворогодишње школовање кроз образовне профиле: машински техничар за компјутерско конструисање, техничар компјутерски управљаних машина, машински техничар за моторна возила. За трогодишње школовање постоје образовни профили аутомеханичар и бравар.

У области рада САОБРАЋАЈ могуће је четворогодишње школовање кроз профил техничар друмског саобраћаја, и трогодишње школовање кроз профил возач моторних возила.

Машински техничар за компјутерско конструисање

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Обавља израду техничке документације машинских елемената и конструкција на најсавременијим софтверима за компјутерско конструисање, тродимензионално моделирање, моделирање алата за ливење и обраду. Раде у одељењима конструисања и пројектовања. Врше моделовање различитих машинских елемената, подсклопова и склопова, и формирају техничку документацију. Раде у свим одељењима припреме производње где је потребно скицирати, конструисати и формирати технички цртеж машинског дела уз употребу рачунара са одговарајућим програмским пакетом (AutoCAD, PRO/Engineer ..); раде у тиму, уз надзор инжењера.
- *Стручни предмети:* рачунари у машинству, основе компјутерске графике, термодинамика и термомеханика, основе конструисања, технолошки поступци, конструкција алата и прибора, контрола квалитета, механика, отпорност материјала, машински материјали, машински елементи, технологија обраде, хидраулика и пнеуматика, аутоматизација и роботика.
- *Услови рада* - Раде у одељењима конструисања и пројектовања, у условима нормалне температуре и влажности ваздуха; користе савремену рачунарску технику.

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – способност сагледавања простора, способност техничког и аналитичког решавања проблема, прецизност, савесност, одговорност, добар вид.
- *-Препреке за рад* – слаб вид, инвалидитет руку;
- *Могућности за запослење* – биро и одељења за конструисање и пројектовање (израђују техничку документацију, обављају припрему за израду делова на компјутерски управљаним ЦНЦ машинама);
- *Куда даље (могућност настава школовања)* – високе техничке школе струковних студија; машински факултет; и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 262

Техничар компјутерски управљаних машина (техничар за компјутерско управљање)

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Изучава функционисање компјутерски управљаних машина и програмирање. Ради са тешким прецизним машинама које се контролишу помоћу рачунара. За све прорачуне, скицирања и симулирања рада машине, користи компјутер са одговарајућим програмским пакетима, користи нумерички управљане алатне машине (глодалице, и сл.) којима управља компјутерским програмом (ради уношење програма у меморију машине са НУ управљањем, подешава алат; врши нумеричко управљање машинама, њихово подешавање и руковање у току обраде; контролише тачност и квалитет израде; одржава исправним машине, алат, прибор у условима малосеријске и серијске производње).
- *Стручни предмети:* програмирање НУ машина, компјутерска графика, моделирање машинских елемената и конструкција, механика, машински елементи, хидраулика и пнеуматика, технологија обраде на НУ машинама, аутоматизација и роботика, практична настава. Користе се компјутерски програми за обраду и пројектовање: AutoCAD, MasteCAM, PRO/Engineer.
- *Услови рада* - могу да раде у одељењима конструкције алата и машина, у производним погонима, раде у тиму са машинским инжењерима.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – способност сагледавања простора,

Зашто бирам одређену школу или профил?

- способност техничког и аналитичког решавања проблема, прецизност, савесност, одговорност; добар вид.
- *Препреке* – као код машинског техничара, слаб вид и инвалидитет руку.
- *Могућности за запослење* – обављање послова програмирања и управљања аутоматским линијама и алатним машинама у малим приватним предузећима, или у индустријским системима.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – високе техничке школе струковних студија; студије машинства; и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 33

Машински техничар моторних возила

- *Шта ради (карактеристични послови)* – На смеру се стичу теоријска и практична знања о моторима и моторним возилима, опреми. Утврђује исправност или неисправност мотора и моторних возила, користећи савремене уређаје за ауто-дијагностику. Стиче знања и вештине за сервисирање возила, вршење ремонта моторних возила, за вођење техничког прегледа, и сл. Као обавезан део наставе омогућено је да се обуче за возача Б категорије.
- *Стручни предмети:* моторна возила, мотори СУС, експлоатација и одржавање моторних возила, механика, машински елементи, машински материјали, техничко цртање са нацртном геометријом, електротехника и електроника, технологија обраде, термодинамика, хидраулика и пнеуматика, организација рада, елементи аутоматизације моторних возила, мерење и контролисање, практична настава.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – способност сагледавања простора, способност техничког и аналитичког решавања проблема, прецизност, савесност, одговорност, добар вид.
- *Препреке* – слаб вид, инвалидитет руку.
- *Могућности за запослење* - у разним установама као на пример у осигурању, у сервисима за технички преглед, у МУП-у, војсци.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – висока школа струковних студија техничке оријентације, машински факултет; и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 18

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Трогодишњи профили

Аутомеханичар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – одржавање и поправка моторних возила: растављање, састављање и испитивање делова, склопова и система возила; утврђује и отклања кварове и оштећења на моторима и возилима, врши замену делова... Аутомеханичар мора да познаје техничку документацију, техничко цртање, основну технологију.
- *Стручни предмети* – технологија образовног профила, машински елементи, механика, стручна пракса у сервисима.
- *Могућности за запослење* – у сервисима, у мањим сервисима ради све фазе поправке и одржавања, док се у већим сервисима бави само појединачним аутомобилским склоповима.
- *Услови рада* – Ради у затвореном и отвореном простору, често у каналу испод возила, у скученом простору и положају тела који изискује напрезање. У раду користи механичарски и браварски алат.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – чврста телесна грађа и добра покретљивост тела, добар вид и слух, веште руке, смисао за решавање техничких проблема.
- *Препреке за рад* – тежи деформитети тела и недовољна покретљивост удова, срчане и плућне болести.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је специјализација за V степен (ВКВ).
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 458

Бравар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – израђују делове металних конструкција, различите предмете од метала (делове за машине, ограде, металне прозоре и врата, решетке за прозоре, оквире за излоге, окове за врата и прозоре, метални намештај...); обрађују лимове, металне профиле и цеви; изводе монтажне радове на грађевинским објектима.

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Стручни предмети* – технологија образовног профила, машински елементи, механика, стручна пракса у радионицама школе.
- *Услови рада* – Ради се у затвореном и отвореном, често изложени атмосферским неприликама, стојећи, често у неприродном положају тела, код монтаже делова се ради на висини.
- *Психофизички захтеви (психофизички захтеви)* – средња телесна грађа, снажне и веште руке, спретни прсти, добар вид и слух.
- *Препреке за рад* – вртоглавица, несвестица.
- *Могућности за запослење* – машинска индустрија, приватне фирме.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је специјализација за V степен (ВКВ).
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 550

Четворогодишњи профил – област рада саобраћај

Техничар друмског саобраћаја

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Послови су разнолики и зависе од места рада: запослени на аутобуским станицама и друмским теретним терминалима воде бригу о организацији довоза и одвоза путника и терета; у предузећима која се баве услугама превоза путника или терета у градском приградском, међуградском или међународном саобраћају старају се о исправности возног парка и економичности његове употребе (технички прегледи, регистрација возила, осигурање путника и возила, набавка резервних делова, надзор особља за одржавање возила); ако су запослени у саобраћајној полицији раде на пословима статистичке евиденције, анализе и праћења података везаних за одвијање саобраћаја.
- *Стручни предмети:* основи путева и улица, гараже и сервиси, економика и организација саобраћаја, основи електротехнике, технологија материјала, основи саобраћаја и транспорта, механика, техничко цртање са нацртном геометријом, машински елементи, основи саобраћајне психологије, механизација претовара, терет у саобраћају, моторна возила, безбедност саобраћаја, регулисање саобраћаја, интегрални транспорт, организација превоза, пракса.

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- *Услови рада* – Неке послове обављају у канцеларијским просторијама, друге у радионицама за одржавање возила, складиштима, или на отвореном. Повремено су изложени буци или великој концентрацији штетних гасова. У раду користе компјутер са одговарајућим програмима, затим саобраћајне карте, друмске карте, различита документа и упутства за њихову примену.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – окретна и снажљива особа добрих организационих способности, толерантна, стабилна, комуникативна, савесна, прецизна у раду.
- *Препреке за рад* – слаб вид и слух, неразликовање боја, несвестице.
- *Могућности за запослење* – у предузећима из области друмског саобраћаја, у предузећима из области унутрашњег транспорта и складиштења робе, у предузећима и организацијама које поседују сопствени возни парк, у предузећима из области одржавања и пројектовања путева, као путно-саобраћајни оператери, као оператери службе рент-а-кар, у ауто-школама, у царинским службама и међународним шпедитерским агенцијама при царини, у паркинг-службама, у туристичким агенцијама, у организацијама за такси-службу, у сервисима за технички преглед моторних возила.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – саобраћајни факултет; технички факултет; и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 29

Трогодишњи профил - област рада - саобраћај

Возач моторних возила

- *Шта ради (карактеристични послови)* - профил оспособљава за управљање теретним моторним возилом, путничким аутомобилом, аутобусом, такси-возилом, колима хитне помоћи и комуналним возилом. Звање возач моторних возила оспособљава и за управљање возилом Б, Ц и Е категорије. Поред војње послови подразумевају вођење евиденције о роби, возилу и војњи, надзор на одржавању возила.

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

- *Стручни предмети:* основи електротехнике и електронике, технологија материјала, техничко цртање са нацртном геометријом, основи машинства, техничка механика, основи саобраћајне психологије, терет у саобраћају са интегралним транспортом, основи путева и улица, мотори и моторна возила, безбедност саобраћаја, превоз путника и робе, транспортно право, маркетинг и шпедиција, практична настава.
- *Услови рада* – рад се одвија претежно седећи у возилу; понекада се ради у сменама, ноћу, током викенда и празника. Поо потреби, вожња у континуитету може да траје и дуже (више дана, нпр. при превозу путника или робе у иностранство). У зависности од услова возач може бити изложен буци и испарењима.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добар слух, вид и разликовање боја; спретност, тачност, одговорност, брзина (с обзиром да је то ризична делатност, где људи у случају непажње и непрофесионалности могу бити изложени страдању и повређивању).
- *Препреке за рад* – слаб вид, слух, несвестице, шећерна болест, тромост и неспретност.
- *Могућности за запослење* – у предузећима из области друмског саобраћаја, у предузећима из области унутрашњег транспорта и складиштења робе, у предузећима и организацијама које поседују сопствени возни парк, у такси-службама, у ауто-школама, у сервисима који врше технички преглед возила.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је доквалификација за техничара друмског саобраћаја (IV степен); могућа је доквалификација за инструктора вожње (по новом Закону о безбедности саобраћаја јавним превозом могу да се баве искључиво лица која су завршила одговарајући степен саобраћајне струке).
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 192

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКО-ГРАЂЕВИНСКА ШКОЛА “НИКОЛА ТЕСЛА” , Зрењанин

У школи су заступљени профили из 2 области рада: геодезија и грађевинарство, и електротехника. За упис било ког профила у овој школи важно је да имате добра знања из математике, физике, техничког.

Четворогодишњи профили са подручја грађевинарства

Грађевински техничар за високоградњу

- *Шта ради (карактеристични послови)* – обавља 3 групе послова: радове који су у извођењу (шеф градилишта – послови руковођења градилиштем или објектом – организују поједине фазе радова, воде градилишну документацију, евиденцију о материјалима, грађевинској механизацији и радницима); послове припреме везане за планирање, калкулације (израда техничке документације, израђују предмер, предрачун и израчунавају цене коштања појединих делова и објекта у целини); и послови цртања и израде нацрта и пројеката (идејни пројекат - израђују све врсте пројеката тј. планове грађевинских објеката, исцртавају занатске и конструктивне детаље, исцртавају потребне графичке прилоге, израђују макете од различитих материјала).
- *Стручни предмети за овај профил:* металне и дрвене конструкције, кућне инсталације, разрада пројеката, префабриковано грађење, историја архитектуре, слободоручно цртање, макетарство, практична настава, основе грађевинарства, нацртна геометрија, техничко цртање, грађевински материјали, грађевинске конструкције, организација грађења, статика и отпорност материјала, механика тла и фундирање, геодезија, бетон.
- *Услови рада* – ради се у затвореном простору (у бироима) и на отвореном, на градилиштима; некада се ради на висини.
- *Психофизички захтеви* - добар вид и слух, здрави дисајни органи и срце, здрав нервни систем.
- *Препреке за рад* – хроничне болести дисајног и нервног система, реуматска

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- обољења, шећерна болест, бронхитис, тежа оштећења вида и слуха, страх од висине.
- *Могућности за запослење* – у грађевинским предузећима (тј. на градилиштима) на пословима планирања или изградње објеката високоградње; у пројектантским бироима као сарадници пројектаната; у органима управе надлежним за урбанизам, стамбене и комуналне послове.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – висока школа, архитектонски факултет, грађевински факултет; и др.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 61

Архитектонски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – учешће у изради грађевинских пројеката; израда предрачуна радова за грађевинске објекте, израда анализа цена-предмера; припрема документације; организовање грађевинских радова (планира потребан број радника и потребне количине грађевинског материјала; стара се о исправности алата; врши надзор и координише извођење радова; стара се о примени мера безбедности и заштите на раду).
- *Стручни предмети за овај профил* – грађевинска физика, техничко цртање, нацртна геометрија, грађевински материјали, грађевинске конструкције, слободоручно цртање, историја архитектуре, архитектонска графика, статика и отпорност материјала, социологија грађене средине, одрживи развој у грађевинарству, пројекти објеката високо градње, технологија грађевинских радова, макетарство, пројекти конзервације и ревитализације, армирано – бетонске конструкције, предузетништво, технологија грађевинских радова, монтажне конструкције, кућне инсталације, презентација пројекта, урбанизам.
- *Услови рада* – ради се у затвореном простору – у пројектним бироима, где ради у тиму и под надзором инжењера; на градилиштима је изложен различитим временским условима, по потреби ради на висини.
- *Психофизички захтеви* – добар вид и слух, здрави дисајни органи и срце, здрав нервни систем.
- *Препреке за рад* – оштећење вида, слуха, равнотеже, моторичке сметње.

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- *Могућности за запослење* – пројектни бирои, комунална предузећа, општинске службе и предузећа (грађевинска инспекција, дирекција за изградњу града, завод за заштиту споменика културе, урбанизам), грађевинска предузећа, фирме за производњу и продају грађевинског материјала.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – студије архитектуре, пејзажне архитектуре, грађевине, геодезије; студије на смеровима на неком од техничких факултета;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 15

Трогодишњи профили са подручја електротехнике – заједнички стручни предмети су основе електротехнике, техничко цртање, електротехнички материјали и компоненте, електроника, електрична мерења, економика и организација производње.

Електроинсталатер

- *Шта ради (карактеристични послови)* – ради на пословима постављања и поправки електричних инсталација; монтажи-демонтажи електричног осветљења; испитивању и отклањању кварова инсталације и осветљења; поставља цеви и водове; монтира разводне кутије, прикључне елементе и електричне уређаје, уграђује електроопрему. Блиска занимања – електромеханичар, аутоелектричар...
- *Стручни предмети:* електричне инсталације јаке струје, електричне инсталације и осветљење, електрични апарати и уређаји, електричне мреже и постројења, пракса.
- *Услови рада* – Раде најчешће стојећи, понекад стојећи на мердевинама или скелама, при чему су изложени различитим атмосферским утицајима. Услед непажње или других фактора може да се јави опасност од струјног удара, пада с висине или озледа.
- *Психофизички захтеви* – добра општа телесна покретљивост, просечна телесна снага али натпросечна издржљивост, добар вид, разликовање боја, бар просечна моторика руку и спретност прстију, прецизност, одговорност (рад са струјом и на висини), стабилност.
- *Препреке* – страх од висине, вртоглавица, неразликовање боја, слаб вид.

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Могућности за запослење* – предузећа, занатске радње, сервиси, продавнице електро-уређаја и електро-опreme...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је специјализација за V степен (ВКВ).
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 104

Електромеханичар за расхладне и термичке уређаје

- *Шта ради (карактеристични послови)* – производња, монтажа, одржавање и оправка расхладних и термичких уређаја;
- *Стручни предмети:* електричне инсталације и осветљење, електричне машине са испитивањем, електромоторни погон, основе машинства, аутоматско управљање термичким и расхладним уређајима, расхладни уређаји, електротермички уређаји, пракса.
- *Услови рада* – ради у затвореном простору, најчешће у радионици, као и у индустријском погону; положај тела прилагођава положају машина и апарата.
- *Пожељне особине* – добар вид, разликовање боја, спретност руку.
- *Препреке за рад* – склоност појачаном знојењу руку, мана срца која смањује отпорност на струјне ударе, сметње вида.
- *Могућности за запослење* – сервиси, предузећа, занатске радње, продавнице електро-уређаја и електро-опreme...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је специјализација за V степен (ВКВ).
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 28

Електромонтер мреже и постројења

- *Шта ради (карактеристични послови)* – поставља и одржава инсталације и електричне мреже ниског и високог напона. Мреже могу бити надземне и подземне, а служе за освету насеља и путева, за грејање, климатизацију... Поставља разводне ормане, одржава трансформаторске и командне станице, далеководе и остале електроенергетске системе.
- *Стручни предмети:* основе електротехнике, техничко цртање, електрична мерења,

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

- електроника, економика и организација предузећа, електричне инсталације, електрична постројења, електричне мреже, електричне машине, практична настава
- *Услови рада* – на отвореном простору под разним временским условима, на висини, рад у затвореном простору, радно време се прилагођава захтевима посла.
- *Психофизички захтеви* – добар вид и слух, очувана функција равнотеже, спретност руку и прстију, опрезност.
- *Препреке за рад* – оштећење вида, слуха и функције равнотеже, ограничења у погледу рада на висини.
- *Могућности за запослење* – разна предузећа, сервиси, електропривреда, могућност оснивања сопствене фирме или сервиса, развијање посла у трговини електроопreme.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – стицање четвртог и петог степена стручности, као и наставак образовања на високик школама струковних студија.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 149

Четворогодишњи профили са подручја електротехнике

Електротехничар рачунара

- *Шта ради (карактеристични послови)* – ради на опслуживању рачунара и рачунарских мрежа, на улазној контроли рачунарских компоненти и система. Израђује технолошку документацију за производњу апаратурне опреме рачунара. Ради на изради и испитивању апаратурне опреме рачунара, на сервисирању склопова у саставу рачунара, сервисирање дигиталних склопова. При испитивању исправности рачунара, користи мерне инструменте и алате. Обавља доградњу опреме: инсталирање програма, проширивање могућности рада – додавање звучне картице, спајање модема, проширење меморије,...
- *Стручни предмети:* прецизна механика, рачунари, програмирање, електроенергетика, пренос података, основе аутоматизације, пракса, основе електротехнике, примена рачунара у електротехници, техничко цртање са нацртном геометријом, електрична мерења, електроника 1, електроника 2, дигитална електроника.

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Услови рада* – ради се седећи, стојећи, у покрету, уз знатније напрезање вида.
- *Психофизички захтеви* – добра моторика руку и прстију, здрав вид на близину и разликовање боја.
- *Препреке за рад* - оштећена и успорена моторика, неразликовање боја, оштећен вид.
- *Могућности за запослење* – сервиси, предузећа,
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – електротехнички факултет; и други технички факултети;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 55

Електротехничар енергетике

- *Шта ради (карактеристични послови)* – рад на трафоима, електранама, далеководима, дизалице, сабирнице, лифтови. Послови: изградња, реконструкција и одржавање електроенергетских објеката; преузимање електричних инсталација; производња електричних уређаја и опреме; управљање електроенергетским постројењима (генератори, трансформатори, и др); надзор и учествовање у радовима изградње, реконструкције и одржавања железничких електроенергетских објеката.
- *Стручни предмети:* електричне инсталације и осветљење, електричне машине са испитивањем, електричне мреже и далеководи, електране и разводна постројења, елементи електроенергетских постројења, аутоматско управљање разводним постројењима, основе машинства, пракса.
- *Услови рада* – ради у затвореном простору (у условима нормалне температуре и влажности ваздуха) и на отвореном (нпр, при прегледу електричних водова, при отклањању кварова, ради се на отвореном, тада су изложени различитим временским утицајима), у покрету и седећи. Ради се у сменама, укључујући и рад на терену, при отклањању кварова, дежурства.
- *Пожељне особине* – добар вид и разликовање боја, спретност руку и прстију, издржљивост, спретност, стабилност и одговорност у раду.
- *Препреке за рад* – страх од висине, сметње вида, мана срца која смањује отпорност на струјне ударе, појачано знојење руку.

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

- *Могућности за запослење* – електране, контролне станице; погони за производњу електричних уређаја и опреме;
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – електротехнички факултет; ; и други технички факултети;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 59

Електротехничар аутоматике

- *Шта ради (карактеристични послови)* – руковање системима мерних и регулационих уређаја; монтажа мерних инструмената и регулационих кола у условима производње; одржавање мерне и регулационе технике; монтажа и одржавање склопова индустријске електронике; израда електричних мерних инструмената.
- *Стручни предмети:* елементи аутоматизације, електронски рачунари и програмирање, мерења у аутоматизици, електричне машине са регулацијом електромоторног погона, системи аутоматског управљања, микропроцесори са елементима програмирања, рачунари у системима управљања, пракса.
- *Услови рада* – ради се у затвореном простору (хале и радионице), стојећи и седећи.
- *Пожељне особине* – добар вид и разликовање боја, спретне руке и прсти, прецизност, одговорност.
- *Препреке за рад* – слаб вид и неразликовање боја, јако знојење руку.
- *Могућности за запослење* – област пројектовања; у производњи (праћење аутоматских и полуаутоматски управљаних процеса производње; одржавање мерне и регулационе технике у погонима и постројењима).
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* - електротехнички факултет; ; и други технички факултети;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 35

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Електротехничар електронике

- *Шта ради (карактеристични послови)* - производња и сервисирање електронских система (апарата за домаћинство, рачунара, ТВ, мобилних телефона,...), електронска дијагностика исправности елемената система, одржавање и оправка електронских система; и сл.
- *Стручни предмети:* основе електротехнике, електронски медицински уређаји, рачунари и програмирање, рачунарска графика и мултимедија, електрична мерења, аутоматизација, електронски појачавачи, високофреквентна електроника, електроника 1, електроника 2, дигитална електроника.
- *Пожељне особине* – спретне руке, добар вид, стабилност и одговорност у раду.
- *Препреке за рад* - инвалидитет руку и ногу.
- *Услови рада* – раде у затвореном простору, у условима нормалне температуре и влажности ваздуха;
- *Могућности за запослење* – у свим областима у којима електроника има примену - у медицинским установама на одржавању медицинских уређаја (ЕКГ, ултразвучни апарати, магнетна резонанца,...), у области телекомуникација, у области електроиндустрије, радио станице, ТВ станице (ТВ студио, кабловска ТВ),...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* - електротехнички факултет; и други технички факултети;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 69

МУЗИЧКА ШКОЛА “Јосиф Маринковић”, Зрењанин

Обучава за четворогодишње профиле музички извођач, музички сарадник и дизајнер звука. Средња музичка школа је уметничка, ученике који уписују неки од профила, одликује музичка обдареност и естетски смисао.

Музички извођач

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Профил у оквиру ког се ученици опредељују за један од инструмената и оспособљавају за музичко и техничко савлађивање инструмената (за групно музицирање, за рад у оркестру и хору и сл, а такође оспособљава за самосталну концертну делатност која се усавршава наставком образовања на факултетима музичке уметности), или за вокално извођење.
- *Стручни предмети* – инструмент (за који се ученик определио), солфеђо, хармонија, музички облици, историја музике, музички инструменти, групно певање, оркестар, камерна музика, читање са листа, ...
- *Могућности за запослење* – свирање у оркестрима, културно-уметничким друштвима, и др; уколико су се определили да буду музички извођачи-инструменталисти, могу да се баве и поправком музичких инструмената.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – музичка академија; студије друштвених смерова.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 14

Музички сарадник - теоретичар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Профил који даје широко општемузичко образовање без усавршавања инструмента.
- *Стручни предмети* – солфеђо, хармонија, музички облици, историја музике, музички инструменти, контрапункт, дириговање,...
- *Могућности за запослење* – радио и ТВ (припрема мзичких подлога за ТВ и радио емисије, филмове, рекламе; саветовање уредника о избору музике на радију и ТВ; и др); предшколске установе (као стручни сарадник);

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Куда даље (могућност наставака школовања)* – музичка академија; студије друштвених смерова.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 11

Дизајнер звука

- *Шта ради (карактеристични послови)* – за потребе различитих медија (ТВ, радио, позориште, филм, интернет) снимају, и аранжирају музичке прилоге. У опису посла је и да компоњу мање музичке форме.
- *Стручни предмети* – музички облици, историја музике, музички инструменти, контрапункт, акустика, оркестрација, хармонија са импровизацијом и оркестрацијом, ...
- *Могућности за запослење* – послови тонског сниматеља, микромана, музичког продуцента, музичког сарадника,..;
- *Куда даље (могућност наставака школовања)* – музичка академија; студије друштвених смерова.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 0

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ У СРЕДЊИМ ШКОЛАМА У КИКИНДИ

ГИМНАЗИЈА „Душан Васиљев“, Кикинда

Гимназија не пружа квалификацију, не обучава за занимање, већ представља основу за наставак школовања на вишим школама и на факултетима. Постоје 3 смера - природно-математички, друштвено-језички и општи тип гимназије.

- *Предмети* – у гимназији су заступљени општеобразовни предмети (као у основној школи: српски језик и књижевност, први страни језик, други страни језик, историја, географија, биологија, математика, физика, хемија, музичка култура, ликовна култура, физичко васпитање), и стручни предмети: латински језик, устав и права грађана, социологија, психологија, философија, рачунарство и информатика.
- *Смерови* у гимназији пружају базична знања и припремају за упис на високе школе и факултете (друштвено-језички смер, нпр. за филолошки, правни, филозофски,... факултет, док је природно-математички смер добра основа за касније студије на, нпр. природно-математичком, машинском, електротехничком, ... факултету).
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 269

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКА ШКОЛА , Кикинда

Четворогодишњи профили

Економски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – обучени су за све послове у рачуноводству и књиговодству (у предузећима - великим, малим и средњим); за вођење благајничког пословања, за обављање готовинског и безготовинског платног промета, послове шалтерских служби; обављају различите обраде статистичких података, састављање планова и анализа, извештаја о пословању, вршење обрачуна, аутоматску обраду података.
- *Стручни предмети:* основи економије, пословна економија, рачуноводство, пословна информатика, статистика, уставно и привредно право, монетарна економија и банкарство, комерцијално познавање робе, маркетинг, економска географија, пословна кореспонденција.
- *Могућности за запослење* – у банкама, владиним агенцијама, предузећима (за више области рада – рачуноводство, кореспонденција, платни промет, администрација, маркетинг,...);
- *Услови рада* - економски техничари имају уобичајено канцеларијско радно време; раде и самостално и у тиму; послови се обављају у седећем положају, без већих физичких напора.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добре опште интелектуалне способности, способност нумеричког и вербалног разумевања, памћења и изражавања; смисао за прецизан рад, за баратање бројевима, стрпљење, упорност (за обраду података која може бити сложена и дуготрајна), комуникацијске вештине, спремност за рутинске послове и рад с компјутерима и видеотерминалима, одсуство страха од баратања новцем, савесност, одговорност у раду.
- *Препреке за рад* – слаб вид и слух, проблеми са кичмом, поремећај пажње.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије; основне академске студије; дипломске академске студије, у области економије, менаџмента, права, итд.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 224

Финансијски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Овај профил припрема за све финансијске послове у банкама, осигуравајућим друштвима, установама за наплату јавних прихода, пореским управама и другим финансијским институцијама.
- *Стручни предмети:* основи економије, пословна економија, савремена пословна кореспонденција, статистика, право и администрација, основи финансија, пословне финансије, јавне финансије, финансијско пословање, девизно и царинско пословање, банкарско пословање, пословна информатика. Градиво на смеру је специфичније, ужестручно у односу на економског техничара.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – као код економског техничара;
- *Могућности за запослење* – у банкама, у рачуноводственим службама предузећа и установа, књиговодственим агенцијама, осигуравајућим компанијама.
- *Услови рада, пожељне особине и препреке за рад* – као код економског техничара.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије; основне академске студије; дипломске академске студије, у сродним областима попут финансија, банкарства, економије, менаџмента, права, али и другим.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 69

Комерцијалиста

- *Шта ради (карактеристични послови)* – обавља послове продаје, набавке, складиштења и рачуноводствено-финансијске послове на домаћем и иностраном тржишту; проналази нове клијенте, обезбеђује квалитетан транспорт робе, анализира тржиште, евидентира пословне промене у рачуноводственој служби, планира, контролише и мери успех свог пословања.
- *Стручни предмети:* увод у економију, основи права, канцеларијско пословање, основи рачуноводства, организација набавке и продаје, рачуноводство у трговини, трговинско пословање, право у трговини, пословна комуникација, организација набавке и продаје, статистика, спољнотрговинско пословање, међународна шпедиција, обука у виртуелном предузећу, пословне финансије, предузетништво, маркетинг.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добре вештине комуникације, вештине продаје, презентације и преговарања, упорност, физичка издржљивост,

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- поседовање возачке дозволе, знање рада на рачунару, знање енглеског језика.
- *Могућности за запослење* – привредна друштва која се баве трговином на домаћем и страном тржишту.
- *Услови рада* – зависе од тога да ли комерцијалиста ради претежно у канцеларијским условима, или обавља посао теренског комерцијалисте. Радно време може бити продужено и/или флексибилно, постоји могућност честих путовања, у послу влада такмичарска атмосфера, неретко и рад под притиском.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије; основне академске студије; дипломске академске студије у области економије, менаџмента, итд.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 23

Техничар обезбеђења

- *Шта ради (карактеристични послови)* – обавља административне послове у државним органима, јавним институцијама и привредним друштвима; обавља послове физичког обезбеђења у привредним друштвима и установама (заштита људи и имовине); обавља послове техничког обезбеђења (препознаје кривично дело, предузима мере противпожарне заштите).
- *Стручни предмети:* државно уређење, основи права, дактилографија и административно пословање, основи радног права, социјална екологија, систем обезбеђења, заштита од пожара и заштита на раду, борилачке вештине, систем обезбеђења, заштита од пожара и заштита на раду, основи кривичног права и криминалистике, основи правних поступака, служба обезбеђења
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добро телесно здравље, одлично чуло вида и слуха и нормално развијен говорни апарат. Битно је да особа буде сталожена, присебна, сналажљива и одговорна.
- *Могућности за запослење* – државни органи, јавна предузећа, привредна друштва.
- *Услови рада* – по свим временским условима и ноћу, уз могуће коришћење оружја
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – основне струковне студије; основне академске студије; дипломске академске студије, факултету безбедности, и другим.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 29

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

СРЕДЊА СТРУЧНА ШКОЛА “МИЛОШ ЦРЊАНСКИ”, Кикинда

Архитектонски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – учешће у изради грађевинских пројеката; израда предрачуна радова за грађевинске објекте, израда анализа цена-предмера; припрема документације; организовање грађевинских радова (планира потребан број радника и потребне количине грађевинског материјала; стара се о исправности алата; врши надзор и координише извођење радова; стара се о примени мера безбедности и заштите на раду);
- *Стручни предмети за овај профил:* грађевинска физика, техничко цртање, нацртна геометрија, грађевински материјали, грађевинске конструкције, слободоручно цртање, историја архитектуре, архитетонска графика, статика и отпорност материјала, социологија грађене средине, одрживи развој у грађевинарству, пројекти објеката високо градње, технологија грађевинских радова, макетарство, пројекти конзервације и ревитализације, армирано – бетонске конструкције, предузетништво, технологија грађевинских радова, монтажне конструкције, кућне инсталације, презентација пројекта, урбанизам.
- *Услови рада* – ради се у затвореном простору као што су пројектни бирои, где се ради у тиму и под надзором инжењера; на градилиштима је изложен различитим временским условима, по потреби ради на висини;
- *Психофизички захтеви* – добар вид и слух, здрави дисајни органи и срце, здрав нервни систем, изражена способност схватања просторних односа.
- *Препреке за рад* – оштећење вида, слуха, равнотеже, моторичке сметње.
- *Могућности за запослење* – пројектни бирои, комунална предузећа, општинске службе и предузећа (грађевинска инспекција, дирекција за изградњу града, завод за заштиту споменика културе, урбанизам), грађевинска предузећа, фирме за производњу и продају грађевинског материјала;
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – студије архитектуре, пејзажне архитектуре, грађевине, геодезије; студије на смеровима на неком од техничких факултета;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 10

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Фармацеутски техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – раде са фармацеутским сировинама у припреми и производњи лекова, медицинских и козметичких средстава. Обављају разне фармацеутско-технолошке процедуре у процесу припреме сировина, израде лекова, контроле квалитета, чувања, складиштења и издавања лекова. Зависно од тога где фармацеутски техничар ради, разликоваће се и професионални задаци. Фармацеутски техничари најчешће раде у апотеци (отвореног типа или болничкој апотеци). Такође раде и у веледрогеријама, дрогеријама за промет козметичких препарата и дијететских суплемената... Фармацеутски техничари раде на продаји препарата, на припреми крема, чајева и сл, за шта постоје стандардне процедуре. У лабораторији раде као чланови стручног тима, а задатке и упутства добијају од надлежног фармацеута. У индустрији фармацеутских производа припремају производњу, контролишу технолошке фазе производње козметичких и фармацеутских препарата; рукују индустријским уређајима за производњу фармацеутских, козметичких и дијететских производа; врше сталну контролу и одржавају задате параметре на прописаној вредности. Блиска занимања са овим су хемијски техничар и хемијски лаборант.
- *Стручни предмети* – аналитичка хемија, фармацеутска технологија, фармакологија, фармакогнозија, фармацеутска хемија, увод у козметологију, медицинска биохемија,...
- *Услови рада* – Рад у апотекама се одвија обично у једној смени, понекада и две. Радни услови у апотекама су углавном добри, на затвореном, у чистом окружењу. У фармацеутској производњи рад се одвија у две или три смене. Ради се у затвореном, понекада и вештачки осветљеном простору, са супстанцама од којих неке могу бити штетне по здравље. Рад у фармацеутској производњи одвија се у условима микробиолошке климе (задате температуре, влажности ваздуха, протока ваздуха), или стерилним условима рада. У неким лабораторијама постоје аутоматизовани уређаји, те се очекује да фармацеутски техничар зна да ради на компјутеру, као и да разуме упутства на опреми написана на немачком или енглеском језику.

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- *Могућности за запослење* – Запошљавају се у апотекама, лабораторијама, производњи лекова за хуману и ветеринарску употребу и у козметичкој производњи.
- *Пожељне особине* – солидан вид, разликовање боја, тачност и одговорност у раду, стрпљивост, спретност руку и прстију, могућност дугог усмеравања пажње, емоционална стабилност, уредност, педантност.
- *Препреке за рад* – тежа оштећења вида, неразликовање боја, смањена покретљивост руку, шака и прстију, склоност алергијама, кожна обољења, хронична обољења плућа.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – студије фармације, ветерине, итд.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 7

Техничар за заштиту животне средине

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Мери и прати загађење животне средине. Контролише рад са штетним и отпадним материјама, води рачуна о технологији правилног одлагања, складиштења и рециклаже отпадних материја. Врши испитивања воде ваздуха и тла ради припреме за њихово пречишћавање. Испитивања могу бити физичка, хемијска, микробиолошка и токсиколошка (присуство отровних материја). Стара се о примени прописа, сређује и анализира податке о степену загађења животне средине и прослеђује их надлежним установама које по потреби предузимају одговарајуће мере.
- *Стручни предмети* – општа и неорганска хемија, физичка хемија, органска хемија, аналитичка хемија, техничко цртање и машински елементи, машине, апарати и операције, хемијска технологија, микробиологија, загађивање и заштита тла, извори загађења животне средине, испитивање тла, воде и ваздуха, загађивање и заштита воде, загађивање и заштита ваздуха, прерада и одлагање чврстог отпада, прерада и одлагање отпадних вода, организација пословања, инструменталне методе анализе.
- *Услови рада* – Ради на терену као и у затвореном простору, лабораторијама.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – развијена чула мириса, додир и вида, разликовање боја, одговорност.

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Могућности за запослење* – на преради воде за пиће, на преради отпадних и индустријских вода, на преради и одлагању индустријског чврстог отпада, на преради и одлагању комуналног отпада, на рециклажи чврстог и течног отпада, у агенцији за заштиту животне средине, у општинским комуналним инспекцијама, у производњи енергије и преради сирове нафте, у хемијској индустрији, у прехранбеној индустрији, у пољопривреди и шумарству.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – технолошки факултет, природно-математички факултет, пољопривредни факултет, технички факултет.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 25

Четворогодишњи профили из области производње и прераде хране – заједнички стручни предмети: техничко цртање са машинским елементима, електротехника, аналитичка хемија, организација производње, термодинамика, биохемија, микробиологија, физичка хемија, прехранбена технологија, машине и апарати са аутоматиком, испитивање намирница, практична настава.

Прехранбени техничар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Планирање и организовање сопственог рада и рада групе у малом погону прехранбене и биотехнолошке производње; Припрема воде, сировина и помоћних сировина у прехранбеној и биотехнолошкој производњи; Производња прехранбених производа; Паковање и складиштење прехранбених производа; Контрола квалитета технолошког процеса, основних и помоћних сировина, готових производа и амбалаже, у погону прехранбене и биотехнолошке производње и лабораторији; Вођење и попуњавање прописане документације у прехранбеној и биотехнолошкој производњи; Очување здравља и околине при прехранбеној и биотехнолошкој производњи.
- *Стручни предмети:* храна и исхрана, технике рада у лабораторији, технолошке операције, технологија кондикторских производа, технологија млинарства, технологија скроба, технологија кварења и конзервисање, технологија шећера, технологија уља и биљних масти, технологија пекарства, технологија меса, технологија млека.

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

- Блиска занимања – сва индустријска и предузетничка занимања која се баве прерадом прехранбених сировина: млинари, пекари, месари, млекари, посластичари, донекле и агрономи и ветеринари.
- *Услови рада* – Рад се одвија у затвореном простору, у стојећем и седећем положају, с повременим ходањем и ношењем мањих терета. Употребљавају бројне мерне инструменте, апаратуре, производне машине, хемијска средства.
- *Психофизички захтеви* – добар вид, разликовање боја, добар слух, развијена чула мириса и укуса, спретност прстију, здрава кожа. С обзиром на то да су задужени за целе производне линије, потребне су добре организационе способности, смисао за тимски рад, изузетна одговорност, савесност и тачност у раду.
- *Препреке за рад* – теже болести коже, клицоноштво, склоност алергијама, тежа оштећења руку и прстију, слаб вид, недостатак осета мириса и укуса.
- *Могућности за запослење* – погони прехранбене индустрије, кондиторска индустрија, шећеране, уљаре, млекаре, прерада воћа и поврћа.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – технолошки факултет, природно-математички факултет, пољопривредни факултет, технички факултет.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 141 (исказана су оба профила заједно – прехранбени техничар и техничар за биотехнологију)

Техничар за биотехнологију

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Послови везани за рад у индустрији безалкохолних пића, жестоких пића, минералних вода. Техничар ради на производним линијама од припреме сировина до финалне обраде појединих производа. Ради на машинама и аутоматизованим уређајима, врши контролу исправности фаза у производњи, отклања застоје и кварове у погону. Непосредно сарађује са инжењерима-руководиоцима одељења, води потребну евиденцију о утрошку основног и помоћног материјала, рада радника.
- *Стручни предмети:* прехранбена технологија, машине и апарати са аутоматиком, техничко цртање са машинским елементима, електротехника, термодинамика, микробиологија, аналитичка хемија, физичка хемија, организација производње, испитивање намирница, практична настава.

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Услови рада* – Рад се одвија у затвореном простору, у стојећем и седећем положају, с повременим ходањем и ношењем мањих терета. Употребљавају бројне мерне инструменте, апаратуре, производне машине, хемијска средства.
- *Пожељне особине, и препреке за рад* – као код прехранбеног техничара.
- *Могућности за запослење* – у производњи безалкохолних и алкохолних пића, у производњи шећера, у хемијској индустрији, у прехранбеној индустрији, у пољопривреди
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – технолошки факултет, природно-математички факултет, пољопривредни факултет, технички факултет
- *Број незапослених (март, 2013.)* – оба профила заједно 141

Произвођач прехранбених производа

- *Шта ради (карактеристични послови)* – оспособљавање за руковање апаратима и уређајима у погонима за производњу шећера, слада, скроба, кондиторских производа, производа од прерађеног воћа и поврћа, пића, квасца, кавовина, адитива, кафе, зачина; испитује сировине и готове производе, ради на термичкој обради намирница, правилном складиштењу и чувању намирница,
- *Стручни предмети:* наведени у уводном делу
- *Могућности за запослење* – Широки профил који омогућава запошљавање у више грана прерађивачке индустрије, у прехранбеној, кондиторској, индустрији безалкохолних и алкохолних пића, у шећерани, уљари...
- *Пожељне особине* – задовољавајућа физичка развијеност, задовољавајући слух, задовољавајућа спретност руку и прстију, развијеност осетљивости чула мириса и укуса.
- *Препреке за рад* – алергије, недостаци руку и ногу који отежавају кретање.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – доквалификација у оквиру струка, висока школа струковних студија, итд.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 189

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

ТЕХНИЧКА ШКОЛА, Кикинда

Трогодишњи профили

Возач моторних возила

- *Шта ради (карактеристични послови)* – профил оспособљава за управљање теретним моторним возилом, путничким аутомобилом, аутобусом, такси-возилом, колима хитне помоћи и комуналним возилом. Звање возач моторних возила оспособљава и за управљање возилом Б, Ц и Е категорије. Поред вожње послови обухватају и вођење евиденције о роби, возилу и вожњи, надзор на одржавању возила.
- *Стручни предмети:* основи електротехнике и електронике, технологија материјала, техничко цртање са нацртном геометријом, основи машинства, техничка механика, основи саобраћајне психологије, терет у саобраћају са интегралним транспортом, основи путева и улица, мотори и моторна возила, безбедност саобраћаја, превоз путника и робе, транспортно право, маркетинг и шпедиција, практична настава.
- *Услови рада* – рад се одвија претежно седећи у возилу; у сменама, ноћу, током викенда и празника; по потреби, вожња у континуитету траје и дуже (више дана, нпр. при превозу путника или робе у иностранство); возач је изложен буци, испарењима, а током вожње различитим временским условима;
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – добар слух, вид и разликовање боја; спретност, тачност, одговорност, брзина (с обзиром да је то ризична делатност, где су људи, у случају непажње и непрофесионалности, изложени страдању и повређивању).
- *Препреке за рад* – сметње вида, слуха, несвестице, шећерна болест, тромост и неспретност.
- *Могућности за запослење* – у предузећима из области друмског саобраћаја, у предузећима из области унутрашњег транспорта и складиштења робе, у предузећима и организацијама које поседују сопствени возни парк, у такси-службама, у ауто-школама, у сервисима који врше технички преглед возила.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је доквалификација

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

за техничара друмског саобраћаја (IV степен); могућа је доквалификација за инструктора возње (по новом Закону о безбедности саобраћаја јавним превозом могу да се баве искључиво лица која су завршила одговарајући степен саобраћајне струке).

- Број незапослених (март, 2013.) – 160

Аутомеханичар

- *Шта ради (карактеристични послови)* – одржавање и поправка моторних возила: растављање, састављање и испитивање делова, склопова и система возила; утврђује и отклања кварове и оштећења на моторима и возилима, врши замену делова,...
- Знања и вештине – мора да познаје техничку документацију, техничко цртање, основну технологију.
- *Стручни предмети:* хемија и машински елементи, техничка физика, техничко цртање, механика, основе електротехнике, машински елементи, технологија обраде, организација рада, технологија образовног профила.
- *Могућности за запослење* – у сервисима, у мањим сервисима ради све фазе поправке и одржавања, док се у већим сервисима бави само појединачним аутомобилским склоповима.
- *Услови рада* – Ради у затвореном и отвореном простору, често у каналу испод возила, у скученом простору и неприродном положају тела, што изискује телесно напрезање. У раду користи механичарски и браварски алат.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – чврста телесна грађа и добра покретљивост тела, добар вид и слух, веште руке, смисао за решавање техничких проблема.
- *Препреке за рад* – тежи деформитети тела и недовољна покретљивост удова, срчане и плућне болести.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је специјализација за V степен (ВКВ).
- Број незапослених (март, 2013.) – 239

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Механичар грејне и расхладне технике

- *Шта ради (карактеристични послови)* – инсталира, контролише, одржава и поправља грејне, расхладне и уређаје за климатизацију. У раду користи нацрте по којима поставља радијаторе, цеви, пумпе... При монтирању следи упутства произвођача о начину монтирања опреме и повезивања са изворима електричне енергије. Обавља текуће одржавање и контролу система и уређаја.
- *Стручни предмети:* основе електротехнике, техничко цртање, електрична мерења, електроника, економика и организација предузећа, електричне инсталације, електричне машине, електротермички уређаји, расхладни уређаји.
- *Услови рада* – ради у затвореном или отвореном простору, често на висини, у принудном положају тела.
- *Психофизички захтеви* – схватање начина рада машина и уређаја, спретност руку и прстију, схватање односа у простору.
- *Препреке за рад* – ослабљен вид, оштећење слуха, поремећај равнотеже, оштећења руку, ногу, кичменог стуба.
- *Могућности за запослење* – сервиси за увођење и одржавање грејања и климатизације, фабрике које поседују енергане, расхладне системе и слично, као и самостално бављења овим послом.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – стицање четвртог и петог степена стручности, као и наставак образовања на високик школама струковних студија.
- Број незапослених (март, 2013.) – 117

Електромонтер мреже и постројења

- *Шта ради (карактеристични послови)* - поставља и одржава инсталације и електричне мреже ниског и високотензионог напона. Мреже могу бити надземне и подземне, а служе за освету насеља и путева, за грејање, климатизацију... Поставља разводне ормане, одржава трансформаторске и командне станице, далеководе и остале електроенергетске системе.
- *Стручни предмети:* основе електротехнике, техничко цртање, електрична мерења, електроника, економика и организација предузећа, електричне инсталације,

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

- електрична постројења, електричне мреже, електричне машине, практична настава.
- *Услови рада* – на отвореном простору под разним временским условима, на висини, рад у затвореном простору, радно време се прилагођава захтевима посла.
- *Психофизички захтеви* – добар вид и слух, очувана функција равнотеже, спретаност руку и прстију, опрезност.
- *Препреке за рад* – оштећење вида, слуха и функције равнотеже, ограничења у погледу рада на висини.
- *Могућности за запослење* – разна предузећа, сервиси, електропривреда, могућност оснивања сопствене фирме или сервиса, развијање посла у трговини електроопreme.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – стицање четвртог и петог степена стручности, као и наставак образовања на високик школама струковних студија.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 69

Електромеханичар за расхладне и термичке уређаје

- *Шта ради (карактеристични послови)* – производња, монтажа, одржавање и оправка расхладних и термичких уређаја;
- *Стручни предмети:* електричне инсталације и осветљење, електрине машине са испитивањем, електромоторни погон, основе машинства, аутоматско управљање термичким и расхладним уређајима, расхладни уређаји, електротермички уређаји, пракса.
- *Услови рада* – ради у затвореном простору, најчешће у радионици, као и у индустријском погону; положај тела прилагођава положају машина и апарата.
- *Пожељне особине* – добар вид, разликовање боја, спретност руку.
- *Препреке за рад* – склоност појачаном знојењу руку, мана срца која смањује отпорност на струјне ударе, сметње вида.
- *Могућности за запослење* – сервиси, предузећа, занатске радње, продавнице електро-уређаја и електро-опreme...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – могућа је специјализација за V степен (ВКВ).

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- *Број незапослених (март, 2013.г)* – (дат језаједно број незапослених за профиле механичар грејне и расхладне технике и електромеханичар за расхладне и термичке уређаје).

Четворогодишњи профили

Техничар нумерички управљаних машина (техничар за компјутерско управљање)

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Изучава функционисање компјутерски конструисаних машина и програмирање. Ради са тешким прецизним машинама које се контролишу помоћу рачунара. За све прорачуне, скицирања и симулирања рада машине, користи компјутер са одговарајућим програмским пакетима, користи нумерички управљане алатне машине (глодалице, и сл.) којима управља компјутерским програмом (ради - уношење програма у меморију машине са НУ управљањем, подешава алат; врши нумеричко управљање машинама, њихово подешавање и руковање у току обраде; контролише тачност и квалитет израде; одржава исправним машине, алат, прибор у условима малосеријске и серијске производње).
- *Стручни предмети:* програмирање НУ машина, компјутерска графика, моделирање машинских елемената и конструкција, механика, машински елементи, хидраулика и пнеуматика, технологија обраде на НУ машинама, аутоматизација и роботика, практична настава. Користе се компјутерски програми за обраду и пројектовање: AutoCAD, MasteCAM, PRO/Engineer.
- *Услови рада* – могу да раде у одељењима конструкције алата и машина, у производним погонима, раде у тиму са машинским инжењерима.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – способност сагледавања простора, способност техничког и аналитичког решавања проблема, прецизност, савесност, одговорност; добар вид.
- *Препреке* - као код машинског техничара - слаб вид, инвалидитет руку
- *Могућности за запослење* – обављање послова програмирања и управљања аутоматским линијама и алатним машинама у малим приватним предузећима, или у индустријским системима.

Зашто бирам одређену школу или профил?

- *Куда даље (могућност наставка школовања)* - високе техничке школе струковних студија; машински факултет.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 37

Машински техничар за компјутерско конструисање

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Обавља обликовање и техничко дефинисање машинских елемената и конструкција, 3Д моделирање, моделирање алата за ливење и обраду. Раде у одељењима конструисања и пројектовања. Врше моделовање различитих машинских елемената, подскопова и склопова, и формирају техничку документацију. Раде у свим одељењима припреме производње где је потребно скицирати, конструисати и формирати технички цртеж машинског дела уз употребу рачунара са одговарајућим програмским пакетом (AutoCAD, PRO/Engineer, Wildfire,...); раде у тиму, уз надзор инжењера.
- *Стручни предмети:* рачунари у машинству, основе компјутерске графике, термодинамика и термомеханика, основе конструисања, технолошки поступци, конструкција алата и прибора, контрола квалитета, механика, отпорност материјала, машински материјали, машински елементи, технологија обраде, хидраулика и пнеуматика, аутоматизација и роботика.
- *Услови рада* – Раде у одељењима конструисања и пројектовања.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – способност сагледавања простора, способност техничког и аналитичког решавања проблема, прецизност, савесност, одговорност; добар вид.
- *Препреке за рад* – слаб вид, инвалидитет руку;
- *Могућности за запослење* – бирои и одељења за конструисање и пројектовање (израђују техничку документацију, обављају припрему за израду делова на компјутерски управљаним ЦНЦ машинама);
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – високе техничке школе струковних студија; машински факултет;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 233

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

Техничар друмског саобраћаја

- *Шта ради (карактеристични послови)* – Послови су разнолики и зависе од места рада: запослени на аутобуским станицама и друмским теретним терминалима воде бригу о организацији довоза и одвоза путника и терета; у предузећима која се баве услугама превоза путника или терета у градском приградском, међуградском или међународном саобраћају старају се о исправности возног парка и економичности његове употребе (технички прегледи, регистрација возила, осигурање путника и возила, набавка резервних делова, надзор особља за одржавање возила); ако су запослени у саобраћајној полицији раде на пословима статистичке евиденције, анализе и праћења података везаних за одвијање саобраћаја.
- *Стручни предмети:* основи путева и улица, гараже и сервиси, економика и организација саобраћаја, основи електротехнике, технологија материјала, основи саобраћаја и транспорта, механика, техничко цртање са нацртном геометријом, машински елементи, основи саобраћајне психологије, механизација претовара, терет у саобраћају, моторна возила, безбедност саобраћаја, регулисање саобраћаја, интегрални транспорт, организација превоза, пракса.
- *Услови рада* – Неке послове обављају у канцеларијским просторијама, друге у радионицама за одржавање возила, складиштима, или на отвореном. Повремено су изложени буци или великој концентрацији штетних гасова. У раду користе компјутер са одговарајућим програмима, затим саобраћајне карте, друмске карте, различита документа и упутства за њихову примену.
- *Пожељне особине (психофизички захтеви)* – окретна и снажљива особа добрих организационих способности, толерантна, стабилна, комуникативна, савесна, прецизна у раду.
- *Препреке за рад* – слаб вид и слух, неразликовање боја, несвестице.
- *Могућности за запослење* – у предузећима из области друмског саобраћаја, у предузећима из области унутрашњег транспорта и складиштења робе, у предузећима и организацијама које поседују сопствени возни парк, у предузећима из области одржавања и пројектовања путева, као путно-саобраћајни оператери, као оператери службе рент-а-кар, у ауто-школама, у царинским службама и међународним шпедитерским агенцијама при царини, у паркинг-службама,

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

Зашто бирам одређену школу или профил?

Да ли ме моје здравствено стање може омести у школовању и раду?

Какве су могућности за запошљавање након завршетка школовања (или за студије)?

у туристичким агенцијама, у организацијама за такси-службу, у сервисима за технички преглед моторних возила.

- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – саобраћајни факултет;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 74

Електротехничар рачунара

- *Шта ради (карактеристични послови)* – ради на опслуживању рачунара и рачунарских мрежа, на улазној контроли рачунарских компоненти и система. Израђује технолошку документацију за производњу апаратурне опреме рачунара. Ради на изради и испитивању апаратурне опреме рачунара, на сервисирању склопова у саставу рачунара, сервисирање дигиталних склопова.
- *Стручни предмети:* прецизна механика, рачунари, програмирање, електроенергетика, пренос података, основе аутоматизације, пракса, основе електротехнике, примена рачунара у електротехници, техничко цртање са нацртном геометријом, електрична мерења, електроника 1, електроника 2, дигитална електроника.
- *Услови рада* – ради се седећи, стојећи, у покрету, уз знатније напрезање вида.
- *Психофизички захтеви* – добра моторика руку и прстију, здрав вид и разликовање боја.
- *Препреке за рад* – оштећена и успорена моторика, неразликовање боја, оштећен вид.
- *Могућности за запослење* – сервиси, предузећа, ИТ компаније...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – електротехнички факултет;
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 54

Електротехничар за електронику на возилима

- *Шта ради (карактеристични послови)* – одржавање, сервисирање и оправка механичких, електричних и електронских система, уз електронску дијагностику исправности елемената и система.
- *Стручни предмети:* конструкциони материјали, електротехнички материјали, техничко цртање, основи машинства, основе електротехнике, мотори ЦУС и

Имам ли способности, склоности и интересовања за одређено занимање?

Колико сам времена и труда спреман да уложим у учење?

- моторна возила, електроника, електрични и електронски системи на возилу.
- *Услови рада* – затворен простор, радионица, канцеларија; седећи и стојећи.
- *Психофизички захтеви* – добар вид и слух, нумеричке способности, спретност руку и прстију, схватање односа у простору, способност техничког и аналитичког решавања проблема.
- *Препреке за рад* – оштећење слуха, вида, оштећена и успорена моторика
- *Могућности за запослење* – овлашћени сервиси за одржавање возила, аутомобилска индустрија, агенције за маркетинг и продају, бирои за пројектовање и дизајн...
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – високе техничке школе струковних студија, технички факултети.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 0

Електротехничар телекомуникација

- *Шта ради (карактеристични послови)* – инсталира и одржава телекомуникациону опрему и уређаје фиксне и мобилне телефоније, кабловске телевизије и интернета, сателитске комуникације... Надгледа полагање, монтажу и уграђивање телекомуникационих каблова и мрежа. Одржава телефонске системе и кабловске мреже, отклања сметње и кварове.
- *Стручни предмети:* основе електротехнике, рачунарска графика и мултимедија, примена рачунара у електротехници, електрична мерења, електроника и материјали, електроника II, дигитална електроника, основе програмирања, економика и организација предузећа, телекомуникациони водови, теорија телекомуникација, основе технике дигиталног преноса, комутациона техника, телекомуникациона мерења, телекомуникационе мреже и терминали, системи преноса, рачунарске мреже, практична настава.
- *Услови рада* – ради и у затвореном и у отвореном простору, по потреби и на висини и у нефизиолошком положају тела, на терену, могућ рад у ноћној смени. Често стоји током рада.
- *Психофизички захтеви* – нумеричке способности, спретност руку и прстију, схватање односа у простору.

Зашто бирам
одређену школу
или профил?

- *Препреке за рад* – оштећење вида, сметње у разликовању боја, оштећење слуха, оштећења или успорена моторика.
- *Могућности за запослење* – телекомуникационе фирме, различита предузећа и установе (поште, банке, радиотелевизија и слично), продавнице и сервис телекомуникационе опреме.
- *Куда даље (могућност наставка школовања)* – високе техничке школе струковних студија, технички факултети.
- *Број незапослених (март, 2013.)* – 17

Додатни извори за информисање основаца и њихових родитеља

Уколико желиш да се додатно информишеш на интернету о путањама за развој каријере после основне школе, препоручујемо ти следеће садржаје:

- Водич за избор занимања у издању Националне службе за запошљавање. Електронска верзија Водича је доступна на веб адресе www.vodiczaosnovce.nsz.gov.rs
- Такође, портал БОШ Каријера нуди описе занимања, тестове за самопроцену, и онлајн каријерно саветовање, на адреси <http://karijera.bos.rs/>

Да ли ме моје
здравствено стање
може омести у
школовању и раду?

Какве су
могућности за
запошљавање
након завршетка
школовања
(или за студије)?

Брошура је настала у оквиру пројекта Развој услуга каријерног вођења и саветовања кроз механизме међуопштинске сарадње, који спроводи Београдска отворена школа уз финансијску подршку УСАИД Пројекта одрживог локалног развоја.

Представници средњих школа из Зрењанина и Кикинде одобрили су садржај описа образовних профила који су дати у брошури. Описе профила заступљених у кикиндским средњим школама сачиниле су саветнице за планирање каријере из Филијала за запошљавање Кикинда и Зрењанин.